

Press for **Freedom**
Özgürlük için Basın

“Bir gazeteci neredeyse aydınlık oradadır.”

Gazeteciler Cemiyeti

İfade ve Basın Özgürlüğü

Ağustos 2022 Raporu

Press for Freedom

Özgürlük için Basın

Bu Rapor Gazeteciler Cemiyeti "Press For Freedom / Özgürlük İçin Basın" Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. **Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın** Çalışma Grubu, medya çalışanları ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bağımsız bir platform aracılığıyla özgür basın için politika yapıcılara ulaşmayı; ifade ve basın özgürlüğü konusunda yasal durumu ve devam eden ihlalleri göstererek bu konuda farkındalık yaratmayı, atölyeler ve konferanslar düzenleyerek gazetecilik pratikleri ile ilgili medya çalışanlarını ve sivil toplum temsilcilerinin kapasitesini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Gazeteciler Cemiyeti'nin Özgürlük için Basın ifade ve basın hürriyetleri ihlalleri raporları Mart 2014'den bu yana düzenli yayınlanmaktadır.

Açık kaynaklardan, medya taramalarından, proje ofisine çeşitli şekilde yapılan başvuru ve ihbarlardan hazırlanan bu raporlardaki her türlü içeriğin sorumluluğu tamamen **Gazeteciler Cemiyeti'ne** aittir, kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayımlarda kullanılabilir.

Gazeteciler Cemiyeti İfade ve Basın Özgürlüğü Ulusal Komitesi

Başkan

Prof. Dr. Korkmaz Alemdar

Hukukçu Üye

Av. Tuncay Alemdaroğlu

Kıdemli Gazeteciler

Nursun Erel ve Sedat Bozkurt

STK Temsilcisi (Kıdemli Gazeteci,
Parlamento Muhabirleri Derneği Eski
Başkanı)

Göksel Bozkurt

Özgürlük için Basın

Editör

Yıldız Yazıcıoğlu

Araştırma Asistanları

Berfin Bayır

Barlas Helvacı

Alina Çağlayan

Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu

Başkan

Nazmi Bilgin

Başkan Vekili

Savaş Kıratlı

Başkan Yardımcıları

**Ayhan Aydemir, Ertürk Yöndem,
Yusuf Kanlı**

Genel Sekreter

Kenan Şener

Mali Sekreter

Ali Topçu

Üyeler

Ümit Gürtuna, Güray Soysal,

Ali Oruç, Önder Yılmaz, Önder

Sürenkök, Nursun Erel ve

Zeynep Güranlı

Gazeteciler Cemiyeti hakkında

Gazeteciler Cemiyeti, 10 Ocak 1946'da gazeteciler Mekki Sait Esen, Niyazi Acun, Aka Gündüz, Bilal Akba, Adil Akba, Sebhattin Sönmez ve Muvaffak Menemencioğlu tarafından kuruldu. Cemiyetin kuruluş amacı, basın organlarındaki gazetecileri bir araya toplamak, mesleki ve sosyal hakları geliştirmek, mesleğin gerekliliği olan hak ve özgürlükleri savunmak olarak belirlendi.

Kurucu başkanlığı üstlenerek 1946-1956 yılları arasında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'nı yürüten Mekki Sait Esen'in ardından 1956-1957 döneminde eski kontenjan senatörlerinden Ecvet Güresin cemiyet başkanlığını üstlendi.

Kudret gazetesi kurucusu ve sahibi Gazanfer Kurt'un, 1959 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti'ne başkanlık yapmasının ardından bu görevi 1960 yılına kadar Atilla Bartınhoğlu üstlendi. CHP'nin eski Milletvekili Altan Öymen, 1960 ve 1961 yıllarında sürdürdüğü Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı görevini 1961 yılında İbrahim Cüceoğlu'na bıraktı. Akis dergisi yönetici ve yazarı Metin Toker ise, 1957 yılında yedi ay 53 gün hapis yatmasının ardından 1962 yılında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'na getirildi.

Ekspres gazetesi kurucu sahipliğini yapan Doğan Kasaroğlu, 1963 - 1968 döneminde Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevi devralmasından sonra TRT Genel Müdürlüğüne atandı.

Yeniün, Ulus, Ankara Telgraf, Ankara Ekspres, Dünya gazetelerinde yazı işleri müdürlüğü, yazarlık, başyazarlık ve Genel Yayın Yönetmenliği yapan Beyhan

Cenkçi, bu süre içerisinde beş yıl boyunca Gazeteciler Sendikası başkanı olarak görev aldı. 1960 yılı öncesi bir buçuk yıl hapis cezası alarak bazı meslektaşları ile birlikte cezaevine giren Cenkçi, 1969 yılında Gazeteciler Cemiyeti başkanı seçildi. 1992 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevini sürdürdü. Cenkçi, 24 yıllık Başkanlığı sırasında Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Senatörlüğü de yaptı.

1971 yılında Son Havadis gazetesinde mesleğe başlayan Nazmi Bilgin, Güneş gazetesi sahipliği ve Yazı İşleri Müdürlüğü görevini üstlendi, daha sonra Dünya gazetesinde Haber Müdürü olarak görev yaptı. Bilgin, Tercüman gazetesinde Parlamento ve Cumhurbaşkanlığı muhabirliği görevlerini de yürüttü. TRT-2'nin kuruluşunda yer aldıktan sonra TRT'ye, beş yıl "Uzman Haberci" ve "Genel Müdür Danışmanı" olarak hizmet verdi. Bilgin 1992 yılında ittifakla cemiyet Genel Başkanı seçildi. 1996 yılında kuruculuğunu üstlendiği Türkiye Gazeteciler Federasyonu'nda Genel Başkanlık görevi yapan Bilgin, bu görevi 2009 yılına kadar sürdürdü.

BRT televizyonunun Ankara temsilciliği görevini de yapan Bilgin, Unesco Türkiye Milli Komitesi üyeliği ve Denetçiliği görevinde de bulundu. Basın İlan Kurumu Genel Kurul üyeliği, Türk Silahlı Kuvvetleri Elele Vakfı Mütvevelli Heyet ve Yönetim Kurulu üyeliği ve Reklam Kurulu üyeliği görevlerini de sürdürüyor.

Türkiye'nin çok partili siyasi hayata geçişiyle, daha açık bir deyimle, çoğulcu demokrasi dönemiyle yaşat ve koşut olan Gazeteciler Cemiyeti, bir avuç gazeteci üye ile çıktığı yolu, sevgi ve mesleki dayanışma ile pekiştirmiş, 2000'i aşkın üye sayısı ve bağımsız mali gücü ile bugün, Türkiye'nin en eski, en büyük ve saygın meslek kuruluşlarından ve sivil toplum örgütlerinden birisidir.

Cemiyetimiz, 1946 yılındaki kuruluşundan bu yana her zaman cumhuriyet, çoğulcu demokrasi ile ifade ve basın özgürlüğü başta olmak üzere özgürlüklerin yılmaz bekçisi oldu. Gazeteciler Cemiyeti üyelerine aşladığı bu güvenle ülkemizin mesleki ve diğer önemli kurumları arasında hak ettiği yeri aldı.

Telefon: +90 (312) 427 15 22

Faks: +90 (312) 468 23 84

E-Posta:

info@gazetecilercemiyeti.org.tr

Web Adresi:

www.gazetecilercemiyeti.org.tr

www.pressforfreedom.org

Adres: Üsküp Caddesi (Çevre Sokak)

No:35, Çankaya, Ankara

Kapak fotoğrafı: Cosmic Creative

Reklam sektörü için bir prestij olarak kabul edilen 13'üncü **Kırmızı Reklam** ödüllерinin 13'üncüsü 26 Mayıs 2016'da gerçekleştirildi. Kırmızı Jüri Özel Ödülünü **Cosmic Creative**'in hazırladığı "**Gazeteciler Cemiyeti-Bir gazeteci neredeyse, aydınlık oradadır**" adlı çalışma hak kazandı.

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

İfade ve Basın Özgürlüğü Ağustos 2022 Raporu

Gazeteciler Cemiyeti Yayınıdır

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. Bu rapor Gazeteciler Cemiyeti'ne aittir. Kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

İçindekiler

Giriş.....	7
İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı.....	5
İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale	13
RTÜK ile İlgili Gelişmeler	218
İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepkiler	23
Diğer Gelişmeler	32
Olumlu Gelişmeler	31
Kısaltmalar	41

Giriş

Türkiye Ağustos ayında festival ve konser yasakları, toplumsal eylem ve etkinliklere sert polis müdahalesi, gazetecilere dönük engellemeler gibi özgürlükleri engelleyen olumsuz gelişmelere sahne oldu.

Pek çok kentte, çoğunlukla radikal dini grupların hedef gösterdiği eğlence etkinliklerine valilik ve kaymakamlık kararlarıyla yasaklamalar getirildi. Bu kararlar sanatçılar ve gençler başta olmak üzere geniş halk kitlelerinden yoğun tepki gördü. Ancak mülki idarelerden sorumlu İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun bu yasaklamaları savunmasının yanında, tarikatlarla yakın ilişkileri kamuoyuna yansıdı. Kentsel dönüşümü, düşük maaşları, hayat pahalılığını protesto gösterilerinde de İçişleri Bakanlığına bağlı kolluk güçleri, vatandaşa darp gibi sert yaklaşımda bulundu. Polis müdahalelerini görüntüleme çabasındaki gazetecilere de fiziki müdahale ve gözaltı işlemleri sıkça uygulandı.

Anayasa Mahkemesi (AYM) Van'da uzun zamandır (olağanüstü hal (OHAL) döneminden beri) aralıksız uygulanan toplumsal etkinlik, basın açıklaması ve eylemlerin yasaklanmasını Anayasa'ya aykırı buldu. AYM kararında, mülki idare konumundaki valilikler ve kaymakamlıkların, halkın gösteri, yürüyüş ve protesto hakkını ihlal etmemesi gerektiği kaydedildi. Bu karar sonrasında kentin genelindeki yasağa son vermek durumunda kalan Van Valiliği, bu kez de önemli buluşma/sosyalleşme noktaları olan bazı sokak ve meydanları “yasak yerler” olarak ilan etti.

AYM'nin Basın İlan Kurumu (BİK) uygulamaları hakkında aldığı karar basın özgürlüğü açısından Ağustos'taki en önemli gelişme oldu. AYM, *Cumhuriyet*, *Evrensel*, *Sözcü* ve *Birgün*'ün başvuruları üzerine, BİK'in cezalandırıcı uygulamalarının etik değerlendirme ötesine geçtiği, caydırıcı özelliği kalmadığı ve sistematik sorun oluşturduğu kararına hükmetti. AYM'nin, BİK'in Basın Ahlak Esasları düzenlemesini yenilemesi gerektiğini vurgulayan kararı üzerine, meslek örgütleri ve muhalefet, 1 Ekim'de açılacak TBMM'ye daha adil ve özgürlükçü düzenleme çağrısında bulundu. Ancak iktidardaki Cumhuriyet İttifakı'nın ortakları AKP ve MHP tarafından geçtiğimiz yasama yılı sonunda, meslek örgütlerinin sert tepkisi üzerine, beklemeye aldığı yasa teklifi, bu kez yeniden gündeme taşındı. Cumhuriyet İttifakı sözcüleri, basın kanununda değişiklikler öngören, yanı sıra “halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma” gibi başta gazeteciler olmak üzere sosyal medya kullanıcıları için yeni suç yaratan teklifi yasalaştırma kararlılığını dile getirdiler. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın bu sırada teşkilat yapısında bulunmamasına rağmen “Dezenformasyonla Mücadele Merkezi” kurması dikkat çekti.¹ Merkezin koordinatörlüğüne atanan İdris Kardeş'in² Turkuaz Medya Grubunda çalıştığı³ ve sosyal medyada İskilipli Atıf Hoca diye idam edilen bir başka kişinin fotoğrafını paylaştığı açıklandı.⁴

Ağustos ayı boyunca yolsuzluk, rüşvet konulu pek çok haber ve içeriğe “kişilik hakları” ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirilmesi devam etti. Gümrüklerdeki yolsuzluklar iddiasıyla polis operasyonuna konu olan kişilerin başvuruları üzerine haberlere erişim engellendi. Daha da dikkat çekici olanı, Cumhurbaşkanı danışmanı olarak görev yapan iki kişinin adının geçtiği, bir AKP milletvekili ve Sermaye Piyasası Kurulu önceki başkanı eşinin karıştığı borsa işlemlerindeki yolsuzluk ve rüşvet iddiaları haberlerine erişim engeli getirilmesi oldu.

¹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/altun-yeni-kurulan-birimi-duyurdu-dezenformasyonla-mucadele-merkezi-haber-1576208>

² <https://www.yenisafak.com/gundem/idris-kardas-kimdir-deformasyonla-mucadele-merkezi-koordinatörü-idris-kardas-nereli-kac-yasinda-3841926>

³ <https://www.sabah.com.tr/yazarlar/idris-kardas/arsiv?getall=true>

⁴ <https://www.diken.com.tr/cicegi-burnunda-baskan-idris-kardasin-dezenformasyon-cvsi-saglam-cikti/>

İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı

1 Ağustos 2022

2 Ağustos 2022

- İstanbul Çekmeköy’de pazar yeri ve deprem toplanma alanı olan parkın yapılaşmaya açılmasını protesto eden yurttaşların darp edilerek gözaltına alınmasını görüntüleyen gazetecilere polis müdahale etti. Park alanında iş makinelerine engel olmaya çalışan yurttaşlar polis tarafından darp edildi. Aralarında CHP Çekmeköy Kadın Kolları Başkanı ve CHP meclis üyelerinin de olduğu dokuz kişi gözaltına alındı. Polis, *BirGün* muhabiri İsmail Arı’nın görüntü almasını engelleyerek, “Bekle, seni de gözaltına alacağım” tehdidinde bulundu. CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu, “Vatandaşın nöbet tuttuğu Çekmeköy’deki parka suçluluğun telaşı içinde iş makinelerini sokmuşlar ve yasal süreci beklemeden ağaçları sökecekler! Pazar yapma bahanesiyle (parkın bitişiği kapalı pazar alanı zaten) rant uğruna yapmadıkları yok ama az kaldı tamamı yargılanacaklar!”⁵ tepkisini gösterdi.⁶

3 Ağustos 2022

- İstanbul Çekmeköy Kışlası önünde CHP Genel Başkan Yardımcısı Ali Öztunç’un basın açıklamasını takip ettiği sırada *BirGün* muhabiri İsmail Arı’ya saldırı girişiminde bulunuldu. Yaklaşık on beş yirmi kişilik özel güvenlik grubu muhabiri tehdit etti.⁷

4 Ağustos 2022

- AKP’li Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi üyesi İsmail Yerlikaya’nın üç iş yerinde kaçak su kullanılması nedeniyle 236.000 lira para cezası kesilmesine ilişkin yapılan haberlere erişim engeli getirildi.⁸
- Ankara 2. Sulh Ceza Hakimliği, İstanbul Muratbey Gümrük Müdürlüğü’ndeki kaçakçılık ve rüşvet operasyonu ile ilgili *TELE1*’in haberine⁹ erişim engeli kararı verdi. Habere göre Çatalca Cumhuriyet Savcılığı’nın talimatı ile 1 Temmuz’dan itibaren Muratbey Gümrük Müdürlüğü ile çeşitli adreslere jandarma ekipleri tarafından bir dizi baskın düzenledi. Her gün yaklaşık üç bin işlem yapılan gümrükteki operasyonda Muratbey (eski adıyla Halkalı) Gümrük Müdürü Arif Kemal Eyüboğlu ve yardımcısı Hüseyin Kafa başta olmak üzere yaklaşık 40 kişi gözaltına alındı. Bu kişilerden 23 kişi tutuklanma talebi ile mahkemeye sevk edildi. Eyüboğlu ve yardımcısı Kafa ile memurlar Veysel Berent, Burhan Oktay, Ahmet Berk, Celil Yogunt ve Gökhan Çiftçi tutuklanarak Paşakapısı Cezaevi’ne konuldu. Diğer zanlılar adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.¹⁰

5 Ağustos 2022

- Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) Diyarbakır Temsilcisi Mahmut Oral, dört yılı aşkın süredir bir gerekçe gösterilmeden kendisine verilmeyen “sürekli basın kartı” için Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı’na dava açtı. Basın Kartı Yönetmeliği’ndeki 2018’deki değişikliğinden sonra hak sahibi olduğu sürekli basın kartı için yenileme başvuru yapmasına rağmen İletişim Başkanlığı’nca yenilenmediğini belirten Oral, “İletişim Başkanlığı verdiğim dilekçelere ‘Başvurunuz değerlendirme aşamasında bulunmaktadır’ şeklinde cevap verip duruyor. Dört yıldır neyin incelemesi bu? Kaldı ki benim kartım ‘sürekli basın kartı’. Eski ismiyle basın şeref kartı. 25 senedir bu mesleği yapıyorum. İletişim Başkanlığı daha neyimi inceliyor. Başvuruma bir yanıt verseler, deseler ki ‘Sizin terörle iltisagınız var’, ‘Sigorta gün

⁵ https://twitter.com/Canan_Kaftanci/status/1554350039740432385

⁶ <https://bianet.org/bianet/toplum/265319-cekmekey-park-direnisine-polis-mudahalesi>

⁷ <https://www.birgun.net/haber/haber-takibi-yapan-muhabirimize-saldiri-girisimi-397651>

⁸ <https://www.evrensel.net/haber/467396/akpli-meclis-uyesinin-kacak-su-kullandigina-dair-haberlere-erisim-engeli-getirildi>

⁹ <https://tele1.com.tr/tele1-dosyayi-aciyor-kamuoyundan-gizlendi-gumrukte-buyuk-operasyon-671855/>

¹⁰ <https://tele1.com.tr/tele1-in-ortaya-cikardigi-gumruk-operasyonu-haberlerine-erisim-engeli-getirildi-673330/>

sayınız yetersiz’ ya da ‘Şu nedenle çalışmalarınız yetersiz’ biz de ona göre davranırız. Ama hiçbir neden öne sürmeden basın kartımı almamın engellenmesi filli bir yasaktan başka bir şey değil” dedi.¹¹

7 Ağustos 2022

- “Objektif Medya” adlı *YouTube* kanalı için sokak röportajı yapanlara bir komiser müdahale ederek kamerayı almak istedi.¹² Sokak röportajı yapan kişiler ise kamera ve mikrofonlarla birlikte gözaltına alındı. Gözaltı işlemi sırasında, polis memurunun “Hepiniz orada yorum yapıyorsunuz” dediği duyuldu.¹³

10 Ağustos 2022

- İstanbul 34. Asliye Ceza Mahkemesi, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın eski avukatı Mustafa Doğan İnal’ın şikayeti üzerine *Bianet*’in “Erdoğan’ın avukatının rüşvet iddialarını haberleştiren gazetecilere dava” haberi için dönemin *Bianet* Yayın Yönetmeni Nazan Özcan hakkındaki iddianameyi kabul etti. İddianameyi, gazeteci Sedef Kabaş hakkında 12 yıl 10 aya hapis istemiyle iddianame hazırlayan savcı hazırladı. İddianamede, söz konusu haberin İnal’ın “onur, şeref ve haysiyet, toplum içindeki itibarı ve saygınlığını küçük düşürmeye yönelik olduğu” iddia edildi. İddianamede, Özcan hakkında “Alenen Hakaret ve Basın ve Yayın Yoluyla İftira” suçlaması yöneltildi. İlk duruşma olarak 8 Aralık’ı belirledi. Söz konusu haberde ise, Avukat İnal’la ilgili rüşvet iddialarını yazan *İleri Haber*’den İzel Sezer ve Doğan Ergün hakkında 11 yıl dört aya kadar hapis istemiyle dava açılması anlatılıyordu.¹⁴
- Diyarbakır 5. Sulh Ceza Hakimliği, 16 Haziran’dan bugüne tutuklu olan 16 gazeteci hakkında tutukluluk durumunun devamına karar verdi.¹⁵ Mahkeme, üzerlerine atılı suçun Ceza Muhakemesi Kanunu’ndaki katalog suçlardan olması nedeniyle tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunu öne sürdü.¹⁶ Tutukluların Avukatı Resul Temur, gözaltı sırasında dosyada kısıtlılık kararının bulunmadığı halde dosyaya erişimlerinin kısıtlandığını ve yaptıkları itirazlardan sonuç alamadıklarını belirterek, hiçbir delilin savunmanın denetimine açılmamasının “silahların eşitliği ilkesine” aykırı olduğunu söyledi. Bunun suçlamaya karşı delil sunma, lehte delil toplanması talep hakkını ortadan kaldırdığını dile getiren Temur, bunun Anayasa’nın 36’ncı maddesi ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (AİHS) 6’ncı maddesindeki “adil yargılama hakkı”na aykırı olduğunu kaydetti.¹⁷

11 Ağustos 2022

- İstanbul 2. Sulh Ceza Hakimliği, *Tamga Türk* sitesindeki “Yurt Dışında Açılan Sahte Üniversitelerden Alınan Diplomalarla Üst Düzey Mevkilere Gelindiği İddiası” haberine, iddialarda adı geçen elektronik para ve ödeme hizmeti kuruluşundaki ismin şikayeti üzerine erişim engeli getirdi.¹⁸

12 Ağustos 2022

- Gazeteci Zeynep Kuray, YDA İnşaat Şirketi’nin kampında çalışan işçilerin gerçekleştirdiği eylemi haberleştirdiği sırada işçilerle birlikte ters kelepçeyle ve darp edilerek gözaltına alındı.¹⁹ Kuray, ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı.²⁰
- İstanbul Anadolu 7. Sulh Ceza Hakimliği, “Cübbeli Ahmet Hoca” olarak tanınan Ahmet Mahmut Ünlü’nün damadının ağabeyi Muhittin Palazoğlu’nun Tuzla’daki lüks konut projesine

¹¹ <https://m.bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/265487-mahmut-oral-dan-iletisim-baskanligi-na-basin-karti-davasi>

¹² <https://t24.com.tr/video/sokak-roportajina-polis-mudahalesi-gozaltina-alindilar,49192>

¹³ <https://www.odatv4.com/guncel/sokak-roportajina-polis-mudahalesi-gozaltina-alindilar-246838>

¹⁴ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/265673-bianet-in-gazetecilere-acilan-dava-haberine-dava-acildi>

¹⁵ <https://www.evrensel.net/haber/467797/16-gazetecinin-tutukluguna-devam-karari-verildi>

¹⁶ <https://kronos35.news/tr/16-gazetecinin-tutukluguna-devam-karari-mesru-ve-hukuki-degildir/>

¹⁷ <https://www.gazeteduvar.com.tr/16-gazetecinin-tutukluguna-devam-karari-haber-1576853>

¹⁸ <https://www.tamgatürk.com/tamgatürk-un-yurt-disinda-acilan-sahte-universitelerden-alinan-diplomalarla-ust-duzey-mevkilere-gelindigi-iddiasi-haberine-erisim-engeli/52078/>

¹⁹ <https://www.birgun.net/haber/emlak-konut-onunde-eylem-yapan-isciler-ve-gazeteci-zeynep-kuray-gozaltina-alindi-398811>

²⁰

halk plajını dahil etmesiyle ilgili haberler ve tepkiler üzerine AKP'li Tuzla Belediyesi'nin plajı halka açmasıyla ilgili haberleri kişilik hakları ihlali gerekçesiyle engelledi.²¹

- Muğla Bodrum'da altyapı çalışmasının yarattığı sorunu görüntülediği için gazeteci Fatih Bozoğlu²² bölgedeki faaliyeti üstlenen müteahhit firma çalışanlarının sözlü ve fiziki saldırısına uğradı.²³

13 Ağustos 2022

- MHP'lilerin tehdit ettiği "Sokak Kedisi" isimli *Youtube* kanalının sahibi Ebru Oruç, *Twitter* hesabından yaptığı açıklamayla Bağdat caddesinde eşyle birlikte silahlı saldırıya uğradığını bildirdi.²⁴

15 Ağustos 2022

- Mezopotamya Haber Ajansı (MA) Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Diren Yurtsever, İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'nda hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı. Yurtsever'e sosyal medya ve haber paylaşımlarıyla "halkı kin ve düşmanlığa sevk etmek" suçlaması yöneltildi. Yurtsever'e, Konya'da Dedeoğulları ailesine yönelik saldırıya ilişkin MA ve Yeni Yaşam gazetesinde yer alan haberleri de soruldu.²⁵ Yurtsever, Çağlayan'da avukatı eşliğinde ifade vermesinin ardından serbest bırakıldı.²⁶
- İstanbul Anadolu 9. Sulh Ceza Hakimliği, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eski avukatı Mustafa Doğan İnal hakkındaki haberlere erişimin engellendiğini bildiren haberlere erişimi de kişilik hakları ihlali gerekçesiyle engelledi.²⁷
- İstanbul Anadolu 9. Sulh Ceza Hakimliği, İfade Özgürlüğü Derneği'nin (İFOD) internet sitesindeki "Ahmet Şık'ın Cumhurbaşkanı'nın eski avukatı hakkındaki *tweetleri*" başlıklı bir içeriğe erişimi kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle engelledi.²⁸
- Ankara Gölbaşı Sulh Ceza Hakimliği, *Sözcü* yazarı Serpil Yılmaz'ın "Borsa'da 'şebeke' avı" başlıklı yazısında, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's'in takvim dışı değerlendirmesiyle Türkiye'nin kredi notunu düşürmesinin sebebi olarak Borsa İstanbul'da AKP'li yöneticilerin ve bürokratların "manipülasyon ve spekülasyon işlem" yapımlarıyla ilgili sürdürülen soruşturmanın gerekçe gösterildiğini aktardığı yazısına erişim kişilik hakları ihlali gerekçesiyle engelledi.²⁹

16 Ağustos 2022

- İstanbul Anadolu 9. Sulh Ceza Hakimliği, ETS Turizm'in³⁰ sahibi olarak kendi şirketi lehine işlemlere imza attığı³¹ belirtilen Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy hakkındaki haberlere³² erişimi kişilik hakları ihlali gerekçesiyle engelledi.³³
- Samsun 3. Sulh Ceza Hakimliği, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ile TBMM Başkanı Mustafa Şentop arasında gerilim olduğu ve bunun Jandarma Genel Komutanlığı'nın 2022 yılı atama ve terfi kararlarına da yansdığı³⁴ iddiasıyla ilgili habere³⁵ erişimi kişilik hakları ihlali gerekçesiyle engelledi.³⁶

²¹ <https://ifade.org.tr/engelliweb/cubbeli-ahmet-hocanin-damadinin-agabeyi-hakkindaki-haberler-2/>

²² <https://www.bodrumhabermerkezi.com/zamansizca-baslatilan-altyapi-calismalarini-haber-yapan-gazeteci-fatih-bozoglu-saldiriya-ugradi.html>

²³ <https://kentv.net/gazeteci-meslektasimiza-cirkin-saldiri>

²⁴ <https://twitter.com/sokakkedisiv/status/1558492394320019456>

²⁵ <http://mezopotamyaajansi35.com/tum-haberler/content/view/179785?page=6>

²⁶ <http://mezopotamyaajansi35.com/tum-haberler/content/view/179875?page=6>

²⁷ <https://ifade.org.tr/engelliweb/cumhurbaskani-eski-avukati-hakkindaki-haberlerin-erisime-engellenmesi-haberleri/>

²⁸ <https://ifade.org.tr/engelliweb/ifade-ozgurlugu-dernegi-web-sitesindeki-icerik-engellendi-14/>

²⁹ <https://ifade.org.tr/engelliweb/akpli-siyasetci-ve-burokratlarin-borsa-istanbulda-spuilatif-islem-yaptiklari-iddialari/>

³⁰ <https://tr.wikipedia.org/wiki/Etstur>

³¹ <https://www.birgun.net/haber/bakan-ersoy-la-ilgili-aciklamalarina-iliskin-haberlere-erisim-engellendi-399422>

³² <https://halktv.com.tr/gundem/ozlalenin-bakan-ersoy-iddialarina-iliskin-haberlere-erisim-engeli-688833h>

³³ <https://ifade.org.tr/engelliweb/oteller-zinciri-bulunan-kultur-ve-turizm-bakani-hakkindaki-haberler/>

³⁴ <https://t24.com.tr/yazarlar/tolga-sardan-buyutec/icisleri-bakanligi-nin-son-kararnameleri-bize-ne-anlatiyor,36346>

³⁵ <https://haber.sol.org.tr/haber/jandarma-atamalarinda-soylu-sentop-gerilimi-once-terfi-sonra-tasfiye-345358>

³⁶ <https://ifade.org.tr/engelliweb/jandarma-genel-komutanligi-2022-atamaları-ile-ilgili-haber/>

- İzmir 7. Sulh Ceza Hakimliği, organize suç örgütü lideri Sedat Peker'in açıklamalarıyla gündeme taşınan Cihan Ekşioğlu'nun ortağı Mehmet Durmaz'ın³⁷ adının geçtiği haberlere³⁸ erişimi kişilik hakları ihlali gerekçesiyle engelledi.³⁹
- Van'da Serhat News Genel Yayın Yönetmeni Sıddık Güler, kayyum yönetimindeki Van İpekyolu Belediyesi'nde Adnan Gül'ün Park ve Bahçeler Müdürlüğü ile Basın Müdürlüğü görevlerini eş zamanlı yürüttüğünü belirterek, çift maaş aldığı eleştirisinde bulunduğu için karakola ifade vermeye çağırıldı.⁴⁰

17 Ağustos 2022

- Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi, daha önce "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 15 ay tutuklu kalarak beraat ettiği davadaki delilleri gerekçe göstererek, gazeteci Ferhat Parlak hakkında yeniden değerlendirme yapılması gerektiğine hükmetti. Kararda, Parlak'ın Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanıp beraat ettiği 29 Eylül 2016 tarihli iddianame anımsatılarak, bu tarihten sonra suç işleyip işlemediğine ilişkin soruşturma veya kovuşturma gerekliliği işaret edildi.⁴¹

18 Ağustos 2022

- İstanbul Anadolu 1. Sulh Ceza Hakimliği, Cumhurbaşkanı Erdoğan hakkında yabancı basında yayınlanan karikatürlerle ilgili haberlere erişimi kişilik hakları ihlali gerekçesiyle engelledi.⁴²
- İstanbul Anadolu 1. Sulh Ceza Hakimliği, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan ile ilgili haberlere erişimi kişilik hakları ihlali gerekçesiyle engelledi.⁴³

19 Ağustos 2022

- İstanbul Anadolu 9. Sulh Ceza Hakimliği, Demir-çelik fiyatlarını manipüle eden, sahte faturayla kamuyu zarara uğratan üç suç örgütüne yönelik yapılan Demir Yumruk operasyonuna adı karışan Sakarya Vergi Mahkemesi üyesi M.O.'nun adının geçtiği haberlerden, kişilik hakları ihlali gerekçesiyle isminin çıkartılmasına karar verdi.⁴⁴
- Ankara Gölbaşı Sulh Ceza Hakimliği, Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) eski başkanı Ali Fuat Taşkesenlioğlu'nun kız kardeşi AKP Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu'nun talebi doğrultusunda eşi Prof. Dr. Ünsal Ban'ın, aralarındaki boşanma davası ile ilgili attığı tweetlere ve bunları içeren haberlere erişimi kişilik hakları ihlali gerekçesiyle engelledi.⁴⁵

22 Ağustos 2022

- BİK, *Evrensel*'in resmi ilan ve reklam yayımlama hakkını tümüyle iptal etti. BİK, gazeteye ilettiği kararında, 19 Temmuz'da bayi denetimleri gerçekleştirildiğini, 20 Temmuz'da ise idari denetim yapıldığını ifade etti. Bayi denetim sonuçlarına yer verilen kararda, Emek Partisi'nin (EMEP) 13 farklı il ve ilçe örgütünün aldığı abone gazeteleri ile İstanbul, Ankara, İzmir ve Kocaeli'de farklı bayilere gönderilen gazetelerin birkaç kişi tarafından toplu şekilde alınması, iptale gerekçe sayıldı. BİK, 14-16 Eylül 2019 tarihlerinde bayi denetimi yapıldığını belirterek, *Evrensel*'in "dört bin adetlik asgari fiili satış şartını yerine getirmediğini" ileri sürdü. Bu çerçevede *Evrensel*'in resmi ilan ve reklam yayımlama hakkını iptal etti.⁴⁶

23 Ağustos 2022

- İstanbul Anadolu 3. Sulh Ceza Hakimliği, 'Demir Yumruk' operasyonu ile ilgili yapılan haberlerde adı geçen Sakarya Vergi Mahkemesi üyesi M.O.'nun⁴⁷ kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirdi.⁴⁸

³⁷ <https://www.baykushaber.com/teknoloji/adi-suleyman-soyulu-ile-anilan-cihan-eksioglundun-israil-baglantisive-casusluk-olayi-24882.html>

³⁸ <https://kronos35.news/tr/3-milyon-dolara-aldigi-yazilimi-devlete-50-milyon-dolara-satan-kihan-eksioglundun-israil-baglantisive-ortaya-cikti/>

³⁹ <https://ifade.org.tr/engelliweb/sedat-pekerin-iddialari-sonrasi-savunma-sanayisi-ile-ilgili-haberler/>

⁴⁰ <https://www.medyaport.net/genel/cift-maas-alan-belediye-muduru-ile-estirdi-karakolda-ifade-verdi-h41738.html>

⁴¹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/istinaf-mahkemesi-gazeteci-ferhat-parlakin-yeniden-yargilanmasina-karar-verdi/>

⁴² <https://ifade.org.tr/engelliweb/cumhurbaskani-recep-tayyip-erdogan-hakkinda-cizilen-karikaturlerle-ilgili-haberler/>

⁴³ <https://ifade.org.tr/engelliweb/bilal-erdogan-hakkindaki-haberler/>

⁴⁴ <https://ifade.org.tr/engelliweb/demir-yumruk-operasyonuna-adi-karisan-hakim-hakkindaki-haberler-2/>

⁴⁵ <https://ifade.org.tr/engelliweb/akp-erzurum-milletvekilinin-esinin-aralarindaki-bosnma-davasi-hakkinda-attigi-tweetlerle-ilgili-haberler/>

⁴⁶ <https://www.evrensel.net/haber/468633/bik-evrenselin-ilan-hakkini-iptal-etti-tepkiler-buyuyor>

⁴⁷ <https://ifade.org.tr/engelliweb/demir-yumruk-operasyonuna-adi-karisan-hakim-hakkindaki-haberler-2/>

⁴⁸ <https://ifade.org.tr/engelliweb/demir-yumruk-operasyonuna-adi-karisan-hakim-hakkindaki-haberler/>

24 Ağustos 2022

- İstanbul Anadolu 10. Sulh Ceza Hakimliği, ‘Demir Yumruk’ operasyonuna adı karışan İskenderun Hakimi C.S.’nin adının haberlerden kişilik hakları ihlali gerekçesiyle içerikten çıkartılmasına karar verdi.⁴⁹
- Gaziantep 2. Sulh Ceza Hakimliği, İfade Özgürlüğü Derneği (İFÖD) kurucusu Prof. Dr. Yaman Akdeniz’in bazı haber sitelerine gönderilen sahte mahkeme kararlarıyla bazı haberlerin kaldırılmaya çalışıldığını paylaştığı *tweet*leri, İFÖD’un resmi *YouTube* kanalında paylaşılan *Artı TV*’ye verdiği röportajı ve konu ile ilgili yapılan birçok haberi kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişime engelledi.⁵⁰

25 Ağustos 2022

- Aydın 1. Sulh Ceza Mahkemesi, *Evrinsel*’in 28 Temmuz tarihli “Köylüler JES’e Karşı Nöbete Devam Ediyor: Kaymakamdan Köy Muhtarlarına JES Tehdidi!” haberine “kişilik hakları ihlali” gerekçesiyle erişim engeli getirdi. Haberde, Köşk’e bağlı Mezeköy’de acele kamulaştırma ile ellerinden alınan tarla ve bahçelerinde JES sondajlarına karşı direnen köylülerin mücadelesi aktarılıyordu. Haberde, JES karşıtı görüşlerinden dolayı muhtarın Kaymakam Tuğba Polat tarafından makamına çağrılarak “muhtarların devlet memuru olduğu, bu türden açıklamalar yapamayacakları” yönünde uyarıldığı ve Aydın Çevre Kültür Derneği Başkanı’nın anlatımlarından bahsediliyordu.⁵¹
- Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği, *Kısa Dalga* yazarı Sedat Bozkurt’un 21 Ağustos’ta yayınlanan “Ekonomist Erdoğan” başlıklı yazısı hakkında Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürü Hasan Doğan’ın "kişilik haklarına saldırı" iddiasıyla yaptığı başvuru kabul edildi ve erişim engeli kararı verildi. Yazıda, Hasan Doğan’ın adının tek cümle içinde geçtiği vurgulandı ve Doğan’ın Erdoğan ile görüşecek kişileri olumsuz konuları gündeme getirmemeleri için uyardığı belirtiliyordu.⁵² Hakimlik, Doğan’ın avukatı Gürkan Demirkese’nin başvurusu üzerine “Talep edenin itibar ve saygınlığının zedelenmesine neden olacak paylaşımların olduğu anlaşılacak 5651 sayılı kanununun 9/3-4 maddelerindeki şartlar olduğundan erişimin engellenmesine” karar verildiğini belirtti.⁵³

26 Ağustos 2022

- İstanbul 10. Sulh Ceza Hakimliği, Eski Başbakan Tansu Çiller’in Anıtkabir Özel Defteri’ne yazdıklarıyla ilgili 2012 yılında açılmış *Ekşi Sözlük* başlığına erişimi kişilik hakları ihlali gerekçesiyle engelledi.⁵⁴

29 Ağustos 2022

- Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği, AKP Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu’nun⁵⁵ “İkiniz para kazanacaksınız diye beni yakıyorsunuz, lanet olsun size de kazandığınız paraya da” diye bağırdığı⁵⁶ boşanma aşamasında olduğu eşi Ünsal Ban’ın çektiği videolarla⁵⁷ ilgili haberleri⁵⁸ “kişilik hakkı ihlali” gerekçesiyle⁵⁹ engelledi.⁶⁰

Yunanistan yayımlanan Real Gazetesi’nin yazarı Evangelos Areteos, Türkiye’den sınır dışı edildiğini açıkladı. Brüksel’den İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanına geldiğini belirten Areteos, burada polis tarafından yaklaşık yedi saat sorgulandığını, ardından Brüksel’e geri gönderildiğini bildirdi.⁶¹

⁴⁹ <https://ifade.org.tr/engelliweb/demir-yumruk-operasyonuna-adi-karisan-hakim-c-s-hakkındaki-haberler/>

⁵⁰ <https://ifade.org.tr/engelliweb/sahte-kararlarla-haberlerin-yayından-kaldirilmaya-calismasiyla-ilgili-haberler-2/>

⁵¹ <https://www.evrinsel.net/haber/468810/mezekoye-7-gun-giris-cikislari-yasaklayan-yasakci-kaymakam-haberimize-de-erisim-engeli-getirtti>

⁵² https://kisadalga.net/yazar/ekonomist-erdogan-1_39544

⁵³ https://kisadalga.net/haber/detay/cumhurbaskaninin-ozel-kalemi-istedi-sedat-bozkurtun-yazisina-erisim-engeli-geldi_39545

⁵⁴ <https://ifade.org.tr/engelliweb/eski-basbakanin-anitkabir-ozel-defterine-yazdiklariyla-ilgili-icerikler/>

⁵⁵ https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillermiz_sd.bilgi?p_donem=27&p_sicil=7074

⁵⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=F-6CFQggXW4>

⁵⁷ <https://t24.com.tr/haber/sedat-peker-unsal-ban-zehra-taskesenlioglu-nun-kendisine-bicakla-saldirarak-kismen-yaraladigi-olaydan-sonraki-goruntuleri-bana-yolladi,1055640>

⁵⁸ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/50-tweet-atti-bir-de-akpli-milletvekili-zehra-taskesenlioglunun-videosunu-yayinladi-sedat-peker-buyuk-rusvet-carkini-acikladi-573752v.htm>

⁵⁹ <https://ifade.org.tr/engelliweb/akp-erzurum-milletvekili-hakkındaki-haberler/>

⁶⁰ <https://www.gazeteduvar.com.tr/sedat-pekerin-yayinladigi-videoya-erisim-engeli-haber-1579272>

⁶¹ <https://www.gercekgundem.com/gundem/354992/yanan-gazeteci-evangelos-areteos-turkiyeden-sinir-disi-edildi>

İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale

1 Ağustos 2022

- Hakkari’de 15 gün süreyle gösteri ve toplantılara yasaklama kararı getirildi. Valilikten yapılan açıklamada, milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, koronavirüs salgınının yayılması, muhtemel provokasyonlar ve toplumsal olayların önlenmesi, amacıyla yasak getirildiği bildirildi.⁶²

3 Ağustos 2022

- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) üyelerince Gezi Davası nedeniyle 100 gündür cezaevinde olanlar için Anayasa Mahkemesi (AYM) önünde basın açıklaması yapılmasına polis izin vermedi. Meslek odası temsilcileri AYM karşısındaki Ahlatlıbel Parkı’na geçmelerine rağmen polisin müdahalesi sürdü. TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Sekreteri Ayhan Erdoğan, Gezi Parkı için mücadele etmenin mesleki etik ilkelerinden biri olduğunu belirterek, “Uzun ve bariz hukuksuzluklar içeren bir dizi girişimin ardından son olarak kendi partisinden milletvekili aday adayı olan bir yargı mensubu üzerinden arkadaşlarımızın nezdinde Gezi’yi tutsak etmeye, yalnızlaştırmayı amaçladılar” dedi.⁶³
- Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü, Sinema Kulübü’nün açık hava sinemasında göstermek istediği üç filmin izlenmesini engelledi.⁶⁴

6 Ağustos 2022

- ODTÜ Rektörlüğü’nün bu yıl “güvenlik” gerekçesiyle engellemek istediği geleneksel mezuniyet yürüyüşü Devrim Stadyumu’nda yapıldı. Üniversite girişinde mezuniyet için getirilen pankartlar tek tek kontrol edildi. Pankartların fotoğrafları çekildikten sonra “sakıncalı” bulunmayan pankartların içeri girmesine izin verildi. Buna karşın öğrencilerin politik mesajlar verdiği pankartlardan bazıları yürüyüşte açıldı.⁶⁵ Mezunlar adına söz alan Burcu Şekerzade, “Öğrencilerin elinden mezuniyet törenini almak yalnızca atanmış rektörün bir hamlesi değil aynı zamanda ODTÜ’yü, varoluşu ve geleneklerinden koparmak için atılmış bir adımdır” dedi.⁶⁶ CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, öğrencilere, “Bu kutlama hakkınızdır, gözlerinizden öpüyorum” sözleri ile seslendi.⁶⁷

7 Ağustos 2022

- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, İsveç merkezli müzik platformu *Spotify* hakkında Türkiye’deki bazı kullanıcılarca hazırlanan müzik listelerinin isimleri sebebiyle soruşturma başlattı.⁶⁸ Soruşturma gerekçesi olarak CİMER’e *Spotify*’da oluşturulan müzik listelerinin isimlerinin “dini değerlere ve devlet büyüklerine hakaret niteliği taşıdığı” iddiasıyla yapılan ihbarlar gösterildi. Şikayet edilenler arasında “Recep Tayyip Erdoğan’ın rakı içerken dinlediği şarkılar, Allah’ın Hz. Adem’i cennetten kovarken dinlediği şarkılar, Devlet Bahçeli Konseptli Otel, Shakira Kemerli Kızla Aşk, Hz Ali’nin makas atarken dinlediği şarkılar” listeleri bulunuyor.⁶⁹

8 Ağustos 2022

- Şanlıurfa Valiliği, Suruç ilçesinde Emine Şenyaşar’ın ailesinden üç kişinin öldürülmesinin aydınlatılması için başlattığı adalet nöbetine izin verilmemesi talimatı verdi. Şenyaşar, nöbetinin 518’inci gününde engellendi.⁷⁰ Şenyaşar ailesi, olayda AKP Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Halil Yıldız’ın bağlantılı olduğunu iddia ediyor.⁷¹

9 Ağustos 2022

⁶² <http://www.hakkari.gov.tr/yasaklama-karari-02082022>

⁶³ <https://haber.sol.org.tr/haber/gezi-tutuklulari-icin-aym-onundeki-eyleme-polis-mudahalesi-344022>

⁶⁴ <https://sendika.org/2022/08/bogazici-universitesi-sinema-kulubunun-etkinlikleri-bir-ay-sureyle-sansurlendi-662833/>

⁶⁵ <https://halktv.com.tr/gundem/mezuniyet-toreni-yasak-dinlemedi-odtu-mezunlari-yine-yurudu-687428h>

⁶⁶ <https://www.cumhuriyet.com.tr/egitim/odtululer-tum-engellemelere-karsin-devrimdeydi-yolun-yolumuz-andin-andimiz>

⁶⁷ <https://halktv.com.tr/gundem/kilicdaroglundan-odtu-ogrencilerine-kutlama-hakkiniz-gozlerinizden-operim-687423h>

⁶⁸ <https://www.sabah.com.tr/gundem/2022/08/07/son-dakika-savcilik-ahlaksizlik-icin-harekete-gecti-spotify-hesap-verecek>

⁶⁹ <https://bianet.org/bianet/sanat/265550-spotify-a-sarki-listeleri-nedeniyle-sorusturma>

⁷⁰ <https://www.gercekgundem.com/gundem/352496/urfa-valiligi-senyaasar-ailesinin-adliye-bahcesinde-beklemesini-engelledi>

⁷¹ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-61200955>

- Muğla Marmaris ilçesi İçmeler Mahallesi Kızılkum mevkiinde Sinpaş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.'nin mahkeme ve belediye kararlarına rağmen Marmaris Kızılbük Resort Otel ve Devremülk inşaatını protesto edenler gözaltına alındı. Protesto eylemine yapılan müdahalede 15 ekolojist, ulaşımı engelledikleri gerekçesiyle polis müdahalesine uğradı.⁷² Marmaris İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde ifadeleri alındıktan sonra serbest bırakılardan birisi olan Muğla Çevre Platformu (MUÇEP) Marmaris Sözcüsü Halime Şaman, "Hakkımızda yol olmayan bir yerde ulaşımı engellemeyi suçlamasıyla gözaltı gerçekleşti. Olmayan yolda nasıl bir ulaşımı engellemişiz gerçekten savcıcıyı tebrik ediyoruz. Bize destek veren herkese teşekkür ediyoruz" dedi.⁷³

10 Ağustos 2022

- İstanbul Tuzla'daki ETF Tekstil'de, ikramiye ve tazminatlarını alamayan işçilere eylemlerinin 19. gününde polis müdahale ederek biber gazı sıktı. İki fabrika işçisi ambulansla hastaneye kaldırıldı. Polis, fabrikadan TIR'larla ürünlerin çıkarılmasına eşlik etti. Fabrika işçilerinden Gülden Gündoğ, "Burada yıllardır emeğimiz var. Patron fabrikayı kapattı. Haklarımızı gasp ediyor. Burada gece gündüz nöbetteyiz. Polis müdahalesiyle karşı karşıyayız. Biz emeğimizin karşılığını istiyoruz. Yaklaşık 300 çalışan mağdur edildik. Bayılanlar oldu polis müdahalesiyle" dedi.⁷⁴
- Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) Van Eş Başkanı avukat Ebru Demirtepe hakkında HDP İzmir İl Örgütü'nde Deniz Poyraz'ın öldürülmesine ilişkin paylaştığı "Siz sanıyorsunuz ki Deniz'in katili O.G.'dir ama çok daha fazlası var. Çoğumuz biliyoruz kim olduklarını. Deniz'i, Kürt düşmanlığı üzerine kurulmuş AKP-MHP ittifakı katletti. Gün gelecek, devran dönecek ve hesabını bağımsız yargı önünde vereceksiniz! Olacak!" *tweeti* gerekçe gösterilerek "halkı kin ve düşmanlığa tahrik etme" iddiasıyla hakkında soruşturma başlatıldı.⁷⁵
- Batman Valiliği'nden yapılan açıklamada, kent genelinde 10 gün süreyle her türlü eylem ve etkinliğe yasak getirildi.⁷⁶

11 Ağustos 2022

- Balıkesir Burhaniye'de 7. kez gerçekleşecek olan Zeytinli Rock Festivali, güvenlik ve asayiş gibi sorunlar gerekçe gösterilerek kaymakamlık tarafından yasaklandı.⁷⁷
- İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde sokakta Kürtçe müzik yapmaları zabıtalardan engellenen müzisyenler, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin (İBB) binası önünde Aynur Doğan'ın *Yar Meleke* şarkısını söyleyerek durumu protesto etti.⁷⁸
- Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üyesi yirmi kişi, Ağrı'da girdiği çatışmada yaşamını yitiren Marksist Leninist Komünist Partisi (MLKP) ve Halkların Birleşik Devrim Hareketi (HBDK) üyesi Ulaş Alankuş için yaptıkları anma etkinliği sırasında polis tarafından gözaltına alındı.⁷⁹ Aralarında Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu (SGDF) Eşbaşkanı Okan Danacı, Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) İstanbul İl Başkanı Deniz Aktaş ve Devrimci Parti Genel Başkan Yardımcısı Burcuğül Çubuk'un da bulunduğu belirtildi. Danacı'nın gözaltı sırasında çenesinin kırıldığı öğrenildi.⁸⁰ Ertesi gün Burcuğül Çubuk, Okan Danacı, Ezgi Gürbüz, Kerem Bükre, Sezer Çakmak, Fatma Kanbolat ve Hivda Selen, nöbetçi mahkemece ayda bir karakolda imza verilmesi ve yurtdışına çıkış yasağıyla serbest bırakıldı.⁸¹

⁷² https://twitter.com/KonseyMarmaris/status/1556931240368001026?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etwetembed%7Ctwterm%5E1556931240368001026%7Ctwgr%5E22dbce431629e7118209ad82ed6c1f1b00656fd42%7Ctwcon%5Es1_%ref_url=https%3A%2F%2Fwww.evrensel.net%2Fhaber%2F467699%2Fsinpasin-hukuksuz-insaatina-karsi-eylem-yaparken-gozaltina-alinan-15-kisi-serbest-birakildi

⁷³ <https://www.evrensel.net/haber/467699/sinpasin-hukuksuz-insaatina-karsi-eylem-yaparken-gozaltina-alinan-15-kisi-serbest-birakildi>

⁷⁴ [https://www.birgun.net/haber/direnen-ett-tekstil-iscilerine-polis-mudahalesi-sadece-emeğimizin-pesindeyiz-398464](https://www.birgun.net/haber/direnen-ett-tekstil-iscilerine-polis-mudahalesi-sadece-emeгимizin-pesindeyiz-398464)

⁷⁵ https://twitter.com/ebrudemirtepee/status/1557408020245643269?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etwetembed%7Ctwterm%5E1557408020245643269%7Ctwgr%5E796ed6fd1914d203b9b709a6db22a469607a8cd8%7Ctwcon%5Es1_%ref_url=https%3A%2F%2Fwww.evrensel.net%2Fhaber%2F467831%2Fohd-van-es-baskani-avukat-demirtepe-attigi-tweet-nedeniyle-ifadeye-cagrildi

⁷⁶ <http://www.batman.gov.tr/etkinlikleri-izne-baglama-karari-10082022>

⁷⁷ https://ankahaber.net/haber/detay/burhaniye_kaymakami_zeytinli_rock_festivaline_izin_vermedi_kamu_guvenligi_ve_sagligi_toplumun_huzuru_cevre_nin_korunmasi_amaciyla_uygun_gorulmemistir_98644

⁷⁸ <https://artigercek.com/haberler/zabitalarin-kurtce-sarki-engeline-karsi-sanatcilar-ibb-onunde>

⁷⁹ <https://www.yeniasir.com.tr/izmir/2022/08/11/izmirde-terorist-anmasina-20-gozalti>

⁸⁰ <https://ozgur gelecek43.net/gazi-mezarliginda-yapilmak-istenen-alankus-anmasina-polis-saldirisi/>

⁸¹ <http://mezopotamyajansi35.com/tum-haberler/content/view/179710?page=7>

- İstanbul Ataşehir Kaymakamlığı, İnşaat-İş ve Dev Yapı-İş sendikaları öncülüğünde inşaat işçilerinin Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı ve YDA İnşaat Şirketi'nin önünde gerçekleştirdiği eylemleri “milli güvenlik ve kamu düzenini tehdit” gerekçesiyle bir ay süreyle yasakladı.⁸²

12 Ağustos 2022

- DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Emin Ekmen, DEVA Partisi Karaman İl Başkanı Burak Demirel ve gazeteci Hüseyin Ölger'in MHP Karaman İl Başkanı ve beraberindeki 8-10 kişilik grup tarafından sopalarla saldırıya uğradıklarını öne sürdü. DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan da, “Şiddeti siyaset zanneden bu zihniyetle mücadele edeceğiz”⁸³ diyerek saldırıyı kınadı.⁸⁴
- İstanbul Ataşehir ilçesinde Finans Merkezi şantiyesinde çalışma şartlarının iyileştirilmesi için YDA Şirketi'nin ofisi önünde eylem gerçekleştiren 12 işçi ters kelepçeyle darp edilerek gözaltına alındı.⁸⁵
- Balıkesir’de Zeytinli Rock Festivali’nin organizasyonunu yürüten Milyon Yapım, festivalin iptal edilmesine karşı Burhaniye Kaymakamlığı’na yaptıkları itirazın reddedildiğini duyurdu. Açıklamada, “Gençlerimizden birkaç günlük mutluluğu esirgeyenler şunu asla unutmasın ki; Atatürk’ün Cumhuriyetimizi emanet ettiği Türk Gençliği gericiliğe ve karanlığa asla prim vermeyecektir” denildi.⁸⁶

13 Ağustos 2022

- CNN Türk kanalı, bir sokak röportajı sırasında ekrana yansıyan İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun afişini sansürlendi. Muhabir ile vatandaş arasındaki diyalog sırasında, arka plandaki İBB afişi sansürlendi.⁸⁷

14 Ağustos 2022

- Van Valiliği, Anayasa Mahkemesi'nin (AYM) kentte toplantı, gösteri ve yürüyüş hakkı ihlali yaşandığı yönündeki kararı ardından basın açıklaması yapılamayacak yerler listesi yayımladı. Valilikten yapılan açıklamada, “Vatandaşlarımızın ifade hürriyeti kapsamındaki haklarını kullanırken başkalarının özellikle ekonomik ve sosyal haklarını ihlal etme olasılığını asgari düzeye indirmek, milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla; Van ili genelinde kamu kurum ve kuruluşları binalarının yakın çevrelerinde, Sanat Sokağı ve Sanat Parkı, Fekiye Teyran Parkı, Musa Anter Parkı, Dabbaoğlu Parkı, Ahmedihani Parkı, Kent Park, Vantso Parkı, Kurtuluş Parkı, Büyükşehir Parkı ve Kadın Parkı, Sağlık Sokak ve Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi yanında bulunan Millet Bahçesi olarak bilinen alanın basın açıklaması yapılmayacak yerler olarak belirlenmiştir. Bu yerler dışında düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılması, çadır ve stant kurulması/açılması, imza kampanyası düzenlenmesi, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılması gibi etkinlikler ile ilgili olarak da gerekli güvenlik tedbirlerinin etkin şekilde alınabilmesi ve oluşabilecek muhtemel çakışmaların önüne geçilebilmesi adına, en az 24 saat öncesinden mülki amirliğe bildirimde bulunulması kararlaştırılmış, basın açıklamaları ile ilgili bu karar dışındaki geçmiş tarihte alınan kısıtlamalara ilişkin hükümler yürürlükten kaldırılmıştır” denildi.⁸⁸

15 Ağustos 2022

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) önünde protesto eylemi düzenleyen, bazı akaryakıt dağıtım şirketlerince sahte fatura kesilmesi nedeniyle mağdur olduklarını belirten

⁸² <https://twitter.com/eemreorman/status/155775876204396545>

⁸³ <https://twitter.com/alibabacan/status/1558020242349199360>

⁸⁴ <https://www.birgun.net/haber/deva-partili-il-baskani-ve-gazeteci-huseyin-olger-e-saldiri-yoneticiler-mhp-yi-isaret-etti-398769>

⁸⁵ <https://www.cumhuriyet.com.tr/ekonomi/insaat-iscileri-tazminat-ve-mesai-ucretleri-icin-eyleme-gectiler-calisma-kosullarina-isyen-ettiler-1968611>

⁸⁶ <https://www.bbc.com/turkce/live/haberler-turkiye-62515599>

⁸⁷ <https://halktv.com.tr/gundem/cnn-turkte-imamoglu-afisine-sansur-688337h>

⁸⁸ <http://www.van.gov.tr/van-valiliginden-aciklama01>

akaryakit istasyonu sahiplerine polis müdahale etti. Müdahale sırasında bir eylemci kalp krizi geçirdi.⁸⁹

16 Ağustos 2022

- İmroz Eğitim Kültür Derneği, Tepeköy Muhtarlığı'nın onayı ve Gökçeada Kaymakamlığı'nın iznine rağmen Geleneksel 15 Ağustos Meryem Ana Panayırı ile ilgili şikayetçiler bulunduğunu açıkladı ve etkinliği iptal ettiklerini duyurdu. İmroz Eğitim ve Kültür Derneği'nin açıklamasında, “Tepeköy Muhtarlığı'nın onayı sonrası Gökçeada Kaymakamlığı'ndan izin alarak tüm hazırlığını yaptığımız panayır organizasyonu hakkında çeşitli şikâyetler yapıldığını üzülerken öğrenmiş bulunuyoruz. Yüzyıllardır imece olarak süregelen panayırımızın ticari bir faaliyete dönüştürülmeye çalışılmasına karşı olduğumuzu ifade etme ihtiyacını hissediyoruz” denildi. Tepeköy Muhtarı Dimitri İpsaro ise, panayırın geleneklerine uygun olarak yapılacağını belirterek, “15 Ağustos Meryem Ana Panayırı, uzun yıllardır geleneksel olarak kutlandığı şekilde, hiçbir ticari amaç gütmeyen, muhtarlığımız koordinesinde köyümüz arka meydanında imece usulü ile gerçekleştirilecektir” açıklamasında bulundu.⁹⁰
- YouTube'taki bir animasyonda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın çiziminin yer alması üzerine içerik sahibi Yusuf Kayaalp, “Cumhurbaşkanı'na hakaret” soruşturması kapsamında ifadeye çağırıldı. Kayaalp, “Az önce yine Cumhurbaşkanı'na hakarettten ifadeye çağırıldım. Gerekçesi ise animasyon çizimini yapmamız. Ulan bu adam dini değer mi çizmesi suç olsun”⁹¹ dedi.⁹²

19 Ağustos 2022

- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, eski milli yüzücü Derya Büyükcü hakkında “Cumhurbaşkanı Erdoğan'a yönelik zincirleme biçiminde alenen hakaret” suçundan hapis cezası istemiyle dava açtı. İddianamede, şüphelinin sosyal medya hesabından farklı tarihlerde yaptığı paylaşımların eleştirisi hakkı ve ifade özgürlüğü kapsamını aşan, Cumhurbaşkanı'nın onur, şeref ve saygınlığını zedeleyen nitelikte olduğu vurgulandı.⁹³

21 Ağustos 2022

- Kürtçe şarkıları seslendirmesiyle tanınmış sanatçı Onur Evin, İBB'ye konser için yaptığı başvurunun “salonlarımız 2022-2023 sezonuna kadar tadilattadır” açıklamasıyla reddedildiğini duyurdu.⁹⁴

22 Ağustos 2022

- İstanbul'da AKP'li Beykoz Belediyesi'nin Tokatköy Mahallesi'nde evlerinden zorla tahliye edilme kararını protesto eden yurttaşlara polis müdahale etti. Polis, düşme riskine rağmen çatılardaki yurttaşlara plastik mermi sıktı. Olaylarda 27 yurttaş gözaltına alındı. Kentsel dönüşüm projesinde, hukuki sürece ve yürütmeyi durdurma kararlarına rağmen AKP'li Beykoz Belediyesi'nin kolluk gücünü devreye soktuğu belirtildi. Tokatköy sakinlerine biber gazı ve TOMA'yla sert şekilde müdahale edilirken, bir çocuğun darp edildiği anlar görüntülendi. Polis gazetecilere de müdahalede bulundu. Derin Yoksulluk Ağı kurucusu Hacer Foggo, “Beykoz'da bugün inanılmaz bir yıkım durumu var. Arkamda gördüğünüz yerde epilepsi hastası iki çocuk var. Polis biber gazı kullandı. Hukuksuz bir yıkım için polisler buraya gelmiş durumda” dedi.⁹⁵

23 Ağustos 2022

- Muğla Valiliği, Fethiye Belediyesi'nin destekleriyle 1-4 Eylül 2022 tarihleri arasında düzenlenecek olan Milyonfest Fethiye'nin “ekolojik dengeye zarar vereceği” gerekçesiyle iptal edildiğini açıkladı.⁹⁶

⁸⁹ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/epdk-onunde-oturma-eylemi-yapan-akaryakit-istasyonu-sahiplerine-polis-mudahale-etti-bir-eylemci-kalp-krizi-gecirdi-1970073>

⁹⁰ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gokceadada-halk-iptal-edilen-panayiri-kendi-organize-etti-haber-1577643>

⁹¹ <https://twitter.com/YKayaalp07/status/1559526473161216000>

⁹² <https://www.evrensel.net/haber/468274/youtubedaki-erdogan-animasyonuna-cumhurbaskanina-hakaret-sorusturmasi>

⁹³ <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/eski-milli-yuzucu-buyukuncunun-cumhurbaskanina-hakarettten-8-yil-2-aya-kadar-hapsi-istendi/2664947>

⁹⁴ <https://bianet.org/bianet/sanat/266090-ibb-konser-icin-basvuran-kurt-sanatciya-salon-vermedi>

⁹⁵ <https://www.birgun.net/haber/beykoz-tokatkoy-e-sabah-baskini-once-polis-mudahalesi-sonra-yikim-399915>

⁹⁶ <http://www.fethiye.gov.tr/milyonfest-2022-rock-festivali-izin-talebi-karari>

24 Ağustos 2022

- Devrimci Yol'un mensuplarından Gökhan Gür'un Ordu'daki cenazesine polis müdahale etti. Gür'un ailesi ve sevenleri ve yoldaşlarının katıldığı tören sırasında polis biber gazı sıktı ve en az 10 kişi gözaltına alındı. Herhangi bir arama kararı bulunmamasına rağmen şehir dışından tören için gelenlerin bulunduğu otobüs polis tarafından arandı. Avukatlar duruma itiraz etti. "Örgüt propagandası" suçlamasıyla gözaltına alınanların Perşembe ilçesinden Ordu'ya gönderileceği, işlemlerinin orada yapılacağı bilgisi verildi.⁹⁷

25 Ağustos 2022

- İstanbul Tuzla'da bulunan ETF Tekstil'de 35 gündür tazminatları, ikramiyeleri ve son maaşları gasp edildiği için fabrika girişinde nöbet olan işçilere yeniden polis müdahalesi gerçekleşti. İşçilerden Aliye Doğan, Sema Lermi ile DERİTEKS Tuzla Şube Başkanı Hikmet Numanoglu kaburga zedelenmesi nedeniyle darp raporu aldı.⁹⁸
- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, geçtiğimiz Nisan ayında verdiği bir konserde müzisyen arkadaşına yaptığı şaka dolayısıyla imam hatip mezunlarını hedef aldığı gerekçesiyle şarkıcı Gülşen Bayraktar Çolakoğlu hakkında "halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama" suçlamasıyla re'sen soruşturma başlattı.⁹⁹ Bu soruşturma kapsamında İstanbul 2. Sulh Ceza Hakimliği, Gülşen'in tutuklanmasına karar verdi. Kararda, "Şüphelinin üzerine atılı bulunan halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme suçunu işlediği hususunda kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösterir somut delillerin mevcut olduğu, (şüphelinin konser sırasında 'İmam hatipte okumuş daha önce kendisi, sapıklığı oradan geliyor" şeklindeki beyanına ilişkin görüntü kaydı ve dökümü, şüphelinin bu konuşmasına ilişkin video kaydının birçok hesap ve grup tarafından olumsuz yorumlar ile birçok defa paylaşıldığına dair 25/08/2022 16.18 tarih ve saatli video çözümleme ve açık kaynak araştırma raporu), suçun yasal alt ve üst sınırı dikkate alındığında adli kontrol hükümlerinin yetersiz kalacağına anlaşılması, bu anlamda tutuklama tedbirinin daha uygun ve oranlı olduğu değerlendirilmeye şüphelinin CMK 100 ve devamı maddeleri uyarınca tutuklanmasına..." denildi.¹⁰⁰

27 Ağustos 2022

- İstanbul Mecidiyeköy Meydanı'nda 23'üncüsü düzenlenmek istenen Nöbet eyleminde, aralarında HDP İl Eşbaşkanı İlknur Birol'unda olduğu 10 kişi darp edilerek gözaltına alındı. Yapılan basın açıklaması sırasında polis, HDP İstanbul İl Eşbaşkanı İlknur Birol'u gözaltına almaya çalıştı. Birol, duruma tepki gösterdi. Grubu ablukaya alan polisler, tepkilere ve itirazlara rağmen Birol'u gözaltına aldı. Açıklamada, tutuklu yakınları Fince Akman, Cemile Çiftçi, ANYAKAY-DER Eş Başkanı Evin Genç, HDP'li Zübeyde İnce, Cumartesi Annesi Hanifi Yıldız'ın da aralarında olduğu toplam 10 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.¹⁰¹

29 Ağustos 2022

- *Show TV*, şarkıcı Gülşen'in (Bayraktar Çolakoğlu¹⁰²) tutuklamasına karşı destek mesajları paylaşanları yayımlayan *Bu Sabah* adlı programında, Redd müzik grubunun *Twitter* hesabındaki LGBTİQA+ simgesini sansürledi.¹⁰³

30 Ağustos 2022

- Adana'da Ceyhan Kaymakamlığı, İlkey Akkaya'nın 30 Ağustos Zafer Bayramı kapsamındaki konserini 29 Ağustos'ta yasakladı. Ceyhan Kaymakamlığı'nın yasak yazısında konserin "genel güvenlik, kamu düzeni, emniyet ve asayiş yönünden" uygun görülmediği ifadeleri yer aldı.¹⁰⁴ Ceyhan Belediyesi ise, "Belediyemizin 22.08.2022 tarihinde Ceyhan Kaymakamlığı'ndan resmi izin alarak hazırlığına başladığı 30 Ağustos Zafer Bayramı konserimiz, son dakika gelişmesiyle

⁹⁷ <https://www.birgun.net/haber/devrimci-yol-cu-gokhan-gur-un-cenazesine-polis-mudahalesi-10-dan-fazla-gozalti-400224>

⁹⁸ <https://www.evrensel.net/haber/468799/etfde-yine-polis-mudahalesi-direnisteki-isciler-darbedildi-yaka-paca-suruklendi>

⁹⁹ <http://mezopotamyaajansi35.com/tum-haberler/content/view/180579?page=2>

¹⁰⁰ <https://www.trthaber.com/haber/gundem/sarkici-gulsen-tutuklandi-703933.html>

¹⁰¹ <http://mezopotamyaajansi35.com/tum-haberler/content/view/180737?page=4>

¹⁰² <https://tr.wikipedia.org/wiki/Gulsen>

¹⁰³ <https://twitter.com/reddseyirdefter/status/1563069197495971841>

¹⁰⁴ <https://www.gazeteduvar.com.tr/iktidara-yakin-medyanin-hedef-gosterdigi-ilkay-akkaya-konseri-iptal-edildi-haber-1579245>

yine Ceyhan Kaymakamlığı tarafından bildirilen resmi yazıyla iptal edilmiştir. 30 Ağustos Zafer Bayramı'nda sanatçı İlkay Akkaya'nın Ceyhanlı hemşerilerimizle buluşacağı konser programı ne yazık ki Ceyhan Kaymakamlığı tarafından genel güvenlik, kamu düzeni, emniyet ve asayiş gerekçe gösterilerek yasaklanmıştır. İnisyatifimiz dışında gelişen iptal nedeniyle sanatçı İlkay Akkaya'dan ve tüm Ceyhanlı hemşerilerimizden özür dileriz" açıklaması yaptı.¹⁰⁵

- Özel sektör öğretmenleri, taban maaş uygulaması nedeniyle asgari ücretin altına kalan ücretlerine karşı Ankara'daki basın açıklaması girişiminde polis müdahalesine maruz kaldı. Dokuz öğretmen fiziki müdahaleyle gözaltına alındı. Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, polis müdahalesi sonrası gözaltına alınan sendika üyelerinin serbest bırakıldığını duyurdu.¹⁰⁶
- Cumartesi Anneleri, 30 Ağustos Uluslararası Zorla Kaybedilenler Günü'nde Altınşehir Kimsesizler Mezarlığı'nda basın açıklaması girişiminde bulununca polis müdahalesine uğradı. Bu sırada 14 kişi gözaltına aldı.¹⁰⁷ Polis, Maside Ocak, Hüseyin Ocak, Ali Ocak, Besna Tosun, Hanım Tosun, Hasan Karakoç, Hanife Yıldız, Gülseren Yoleri, Hüseyin Aygül, Ferit Barut ve dört insan hakları savunucusunu gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar ifade verdikten sonra serbest bırakıldı.¹⁰⁸

31 Ağustos 2022

- Sanatçı İlkay Akkaya 31 Ağustos'ta *Twitter*'dan yaptığı bir paylaşım ile 24 Eylül'de Mardin'de düzenlenmesi planlanan konserinin valilik tarafından "uygun görülmemekle" yasaklandığını duyurdu. Akkaya'nın paylaştığı ve Mardin Valiliği'nden iletilen resmi yazıda yasağa gerekçe olarak "[...] Sanatçı ekibinde yer alan şahıslardan bazılarının PKK/KCK terör örgütü elebaşını övücü mahiyette faaliyetler gösterdiği, ulusal basın-yayın organlarında yapılan araştırmalar neticesinde tespit edildiğinden bahse konu konser etkinliğinin yapılması, valiliğimizce uygun görülmemiştir"¹⁰⁹ ifadeleri kullanıldı.¹¹⁰

RTÜK ile İlgili Gelişmeler

1 Ağustos 2022

- RTÜK, *HalkTV*'nin Şirin Payzın, Emin Çapa ve Barış Terkoğlu'nun hazırladığı "Sözüm Var" programına yayın durdurma cezası verdi. HDP Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin söz konusu programda "Sayın Öcalan" ifadesini kullanması gerekçesiyle kanala ceza verildiğini *HalkTV* Yönetim Kurulu Başkanı Cafer Mahiroğlu duyurdu. Mahiroğlu, "*Halk TV*'de bu akşam yine RTÜK belgeseli izleyeceksiniz. Üç program durdurma kararını uygulayacağız. Döngüye bağladığımız haksız cezalarla bizi yok etmeye çalışıyorsunuz. Evet, maddi bedeli çok yüksek ama Türk halkının geleceği benim için bu bedelden çok daha değerli. #susmayacağız"¹¹¹ ifadelerini kullandı.¹¹²

2 Ağustos 2022

- RTÜK, *Halk TV*'ye verdiği üç program durdurma cezası nedeniyle "Sözüm Var" programı yerine belgesel izletildi.¹¹³

17 Ağustos 2022

- RTÜK, *Halk TV*'e, *TELE 1*'e ve *Habertürk*'e çeşitli gerekçelerle idari para cezaları, *Netflix*'e ise bir diziyi yayın kataloğundan çıkarma cezası verdi. RTÜK'ün CHP kontenjanından üyesi Okan Konuralp, "*RTÜK, Medya Mahallesi*'ndeki değerlendirmelerin Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı küçük düşürdüğü iddiasıyla *Halk TV*'ye para cezası verdi. Oysa tüm hukuki içtihatlar

¹⁰⁵ <https://twitter.com/CeyhanBeltr01/status/1564311684059205632>

¹⁰⁶ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/ankarada-ogretmenlere-polisten-biber-gazli-mudahale-7337550/>

¹⁰⁷ <https://medyascope.tv/2022/08/30/30-agustos-uluslararası-zorla-kaybedilenler-gunu-nedeniyle-aciklama-yapmak-isteyenlere-polis-mudahalesi-14-gozalti/>

¹⁰⁸ <https://www.diken.com.tr/cumartesi-annelerine-polis-mudahalesi-14-gozalti/>

¹⁰⁹ <https://twitter.com/kizilirmakilkay/status/1564963572928708612>

¹¹⁰ <https://medyascope.tv/2022/08/30/konseri-iptal-edilen-ilkay-akkaya-medyascopea-konustu-saldrganlarin-istegi-yerine-getirildi-ifade-ozgurlugum-engellendi/>

¹¹¹ <https://twitter.com/cafermahiroglu/status/1554110373980151808>

¹¹² <https://www.gazeteduvar.com.tr/halktvye-yayin-durdurma-cezasi-rtuk-belgeseli-yayinlandi-haber-1575719>

¹¹³ <https://halktv.com.tr/gundem/halk-tvye-karartma-686676h>

cumhurbaşkanına dahi, basın özgürlüğü kapsamında yapılan eleştirilere katlanma/tahammül etme sorumluluğu yükler. *RTÜK*, kardiyolog Ekrem Karakaya'nın Konya'da öldürülmesiyle ilgili yayın yasağına uymadığı iddiasıyla *TELE 1*'i de cezalandırdı. Oysa yayın bir ihlal değil; sağlık emekçilerine yönelik şiddete karşı kamuoyu oluşturma, doktorlarımıza desteği/onlarla dayanışmayı arttırma çabasıdır” paylaşımıyla ceza kararlarını duyurdu.¹¹⁴ Devamında Konuralp, “*RTÜK*, *Habertürk*'e de Prof. Dr. Celal Şengör'ün *Teke Tek*'teki ‘Musa Peygamber’ değerlendirmesi nedeniyle para cezası verdi. Karar, Diyanet'in Türkiye'nin köklü ilahiyat birikimiyle tezat dilekçesine dayandırıldı. *TELE 1*'in internet sitesi üzerinden sağladığı maddi destekleri de cezalandırma gerekçesi yaptı. *RTÜK*, *Netflix*'e ise *Jurassic World Kretase Kampı* adlı animasyon nedeniyle yayını katalogdan çıkartma cezası verdi” dedi.¹¹⁵

- *RTÜK*, *Spotify* içerisinde yer alan “milli manevi değerlere hakaret, aşağılama, iftira içeren ve FETÖ propagandası yapan, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanına, siyasi parti liderlerine ve devlet büyüklerine hakaret” içeren çalma listeleri ile podcast içeriklerinin platformdan temizlenmesine karar verildi.¹¹⁶ *RTÜK*, bahse konu yayınlar ve podcastlerle *Spotify*'ın kanunda yer alan “Yayın hizmetleri .. kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez”, “Toplumun milli ve manevi değerlerine, genel ahlaka ... aykırı olamaz” ve “Terör eylemini, faillerini ve mağdurlarını terörün amaçlarına hizmet edecek sonuçlar doğuracak şekilde sunamaz” hükümlerine aykırı hareket ettiğini öne sürerek içeriklerin kaldırılmasına karar verdi.¹¹⁷

İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepkiler

3 Ağustos 2022

- CHP Grup Başkanvekili olan Özgür Özel, Gezi davası nedeniyle tutuklu olan sivil toplum örgütleri temsilcileriyle ilgili “Gezi nedeniyle 7 mücadele insanı 100 gündür haksız yere tutuklular tarih önünde gezi aklanmıştır geziyi haksız yere yargılayanlar bunun hesabını verecektir” dedi.¹¹⁸
- *TELE1* spikeri Ülkü Çoban, kendisine sosyal medyada “Kadın spiker son derece cahil, haberi cazip hale getirmek için ukalaca bir gülüş atıyor. Olayı kavramaktan uzak. Kızım senden spiker değil, olsa olsa televizyon soytarısı olur. İş bulamıyorsan sana bir sirkte iş bulabilirim” diyen eski Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı AKP'li Melih Gökçek'e yanıt verdi. Gökçek'in yıllar önce FETÖ elebaşı Fethullah Gülen'i övdüğü videoları hatırlatarak, “Biz sizden bahsederken gülümseyebiliyoruz. Peki biz size geçmişti hatırlattığımızda gülümseyebiliyor musunuz? O günleri gülererek hatırlayabiliyor musunuz? Sorularımıza cevap verebiliyor musunuz?” diye sordu.¹¹⁹ Disk Basın-İş Sendikası da, “Hiçbir siyasi polemige kadın gazetecilerin malzeme edilmesine izin vermeyiz. Melih Gökçek, kabul edilemez tarzı, üslubu ve hareketleri için derhal Ülkü Çoban'dan özür dilemelidir” açıklaması yaptı.¹²⁰

4 Ağustos 2022

- *Habertürk* Koordinatörü Kürşad Oğuz, programda KPSS sorularının çalınmasına ilişkin kişinin MHP'ye yakın olduğu söylemi üzerine MHP Genel Başkan Yardımcısı Semih Yalçın'ın, “Elbet bir gün kendisiyle hesaplaşılacak” paylaşımına yanıt vererek, “Yayın bizim açımızdan ve yayıncılık açısından dürüst, tarafsız ve tamamen adil bir yayındır kimseye gönderme yapılmamıştır” dedi.¹²¹
- TGC Yönetim Kurulu, *Birgün* yazarı ve *KRT TV* programcısı Zafer Arapkirli ile *Halk TV* programcısı Ayşenur Arslan'ın tehdit edilmesiyle ilgili açıklamasında “Meslektaşlarımıza

¹¹⁴ <https://twitter.com/okonuralp/status/1559876222791852032>

¹¹⁵ <https://t24.com.tr/haber/rtuk-ten-halk-tv-haber-turk-tele-1-ve-netflix-e-ceza,1053333>

¹¹⁶ <https://shiftdelete.net/rtuk-spotifya-yaptirim-uygulayacak>

¹¹⁷ <https://www.milliyet.com.tr/gundem/rtkten-netflix-ve-spotify-icin-karar-6808730>

¹¹⁸ <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/chpli-ozgur-ozelden-gezi-aciklamasi-hesabini-vereceklerdir-1965321>

¹¹⁹ <https://tele1.com.tr/tele1-spikeri-ulku-coban-kendisini-hedef-alan-melih-gokceke-feto-dosyasiyla-yanit-verdi-672559/>

¹²⁰ <https://tele1.com.tr/tele1-spikeri-ulku-coban-kendisini-hedef-alan-melih-gokceke-feto-dosyasiyla-yanit-verdi-672559/>

¹²¹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/kursad-oguzdan-semih-yalcina-yanit-konuklarin-gorusleri-katilimcilari-baglar-haber-1576146>

gelecek her türlü zarardan bu tehdit ve hedef gösterme ile ilgili işlem yapmayan ve önlem almayanları sorumlu olacağını kamuoyunun dikkatine sunuyoruz ve İçişleri Bakanlığını göreve çağırıyoruz” denildi.

5 Ağustos 2022

- TGS Genel Başkanı Gökhan Durmuş, İletişim Başkanlığı'nın sosyal medya hesaplarından kurulduğu duyurduğu Dezenformasyonla Mücadele Merkezi'nin hangi statüde, hangi amaçla kurulduğu belli olmayan, yaptırım uygulamalarının ne olacağı belirsiz bir yapı olduğunu vurguladı. İletişim Başkanlığı Teşkilatına Dair 14 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde böyle bir merkeze yer verilmediğini belirten Durmuş, “Dolayısıyla bu merkez ‘Ben yaptım oldu’ anlamına gelmektedir” dedi.¹²²
- Gazeteci Erdem Atay, TGC'nin tehdit edilen gazeteciler Ayşenur Aslan ve Zafer Arapkirli'yle ilgili için tepki göstermesine rağmen kendisi ve *Cumhuriyet* yazarı Zülal Kalkandelen'in uzun süredir tehdit edilmesine sessiz kaldığını söyledi.¹²³ Zülal Kalkandelen, TGC'ye, “Ben gazeteci değil miyim benim gazeteci olarak laikliği ve hayvan haklarını savunduğum için tecavüz ve ölümlerle tehdit sizin için bir önemi yok mu? Neden bu ayrımı yapıyorsunuz?” diye sordu.¹²⁴

6 Ağustos 2022

- TGC'nin Basın Özgürlüğü Ödülü, TGC Diyarbakır Temsilcisi Faruk Balıkçı tarafından tutuklu 16 gazeteci adına Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG) yöneticilerinden Hakkı Boltan'a sunuldu. Türkiye'nin dünya basın özgürlüğü sıralamasında sonlarda olduğunu belirten Balıkçı, “Her şeyden önce gazetecilerin tutuklanmasını, düşünce ve ifade özgürlüğüne vurulan bir darbe olarak görüyoruz. Bu gazetecilerin de tüm tutuklamalara rağmen Kürt bölgelerinde verdikleri bu mücadeleden dolayı, gazeteciliklerini hiçbir zaman korkmadan, çekinmeden devam ettirmeleri nedeniyle takdir ediyoruz” dedi.¹²⁵
- *Evrensel* muhabiri Kübra Kırımlı, iktidarın kadınları “makul alanlara” hapsedmek istediğini ve bu nedenle de sahada kadın gazetecilerin hedef alındığını çünkü yazdıklarının iktidar için tehlike arz ettiğini söyledi. Kadınların gazetecilik mesleğinde dezavantajlı konumda çalışmak zorunda kaldığını dile getiren Kırımlı, meslekteki zorlukların yanı sıra sözlü ve fiziksel şiddete maruz kaldıklarına değindi. Kırımlı, sahada el, kol hareketleri, itişmeler ya da engelleme söz konusu olduğunda şiddet gibi görülmediğini sözlerine ekledi. *Mediaport.net* Genel Yayın Yönetmeni Sibel Hürtaş da Genelkurmay Başkanlığı'nın başlattığı “andıç” uygulamasından AKP'nin akreditasyon sistemine kadar basına dönük şiddetin sürdüğünü kaydetti.¹²⁶

9 Ağustos 2022

- Mezopotamya Kadın Gazeteciler Platformu'nun (MKGP), 2022 yılının ilk yedi ayını kapsayan kadın gazetecilere yönelik hak ihlalleri raporuna göre; 161 hak ihlali yaşandı. Raporda, 18 gazetecinin haber takibi sırasında polislin fiziki saldırısının yanı sıra sanal medya ortamlarında erkeklerin cinsiyetçi hakaret ve sözlü saldırısına maruz kaldığı belirtildi. Rapora göre; 14 gazeteci şiddete maruz kalırken, altı gazeteci mesleğini icra ederken tehdit edildi, 10 gazetecinin evine baskın yapıldı ve 26 gazeteci gözaltına alındı, Bir gazeteci tacize uğradı. 31 gazetecinin sahada haber takibi ve bir gazetecinin seyahat hakkı engellendi. Altı gazeteci, gazetecilik faaliyetlerinden dolayı tutuklandı. Bir gazeteci ajanlık dayatmasına maruz kalmış, bir gazeteci doğum yaptığı için işten çıkarıldı.¹²⁷

11 Ağustos 2022

- TGC Yönetim Kurulu, AYM'nin BİK'in resmi ilan ve reklam kesintilerinin “cezalandırma aracı” olarak kullanıldığı ve hak ihlali oluşturduğu kararı üzerine TBMM'ye çağrıda bulundu. Açıklamada, “TBMM, söz konusu Anayasa Mahkemesi kararını önemsemeli, demokratik bir

¹²² <https://www.evrensel.net/haber/467482/yasasini-cikaramadilar-iletisim-baskanligi-bunyesinde-dezenformasyonla-mucadele-merkezi-kurdular>

¹²³ <https://www.dokuz8haber.net/tgc-gazeteciler-tehdit-ediliyor-icisleri-bakanligini-goreve-cagiriyoruz>

¹²⁴ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/gazetemiz-yazari-zulal-kalkandelen-den-turkiye-gazeteciler-cemiyetine-tepki-1965635>

¹²⁵ <https://yeniyasamgazetesi3.com/tutuklu-gazeteciler-adina-verilen-odulu-dfg-aldi/>

¹²⁶ <https://www.evrensel.net/haber/467535/kadin-gazeteciler-gazetecilere-yonelik-siddete-karsi-orgutlu-mucadele>

¹²⁷ <http://mezopotamyaajansi35.com/tum-haberler/content/view/179245?page=2>

toplumun gereklerine uygun, ifade ve basın özgürlüğünü en geniş şekilde koruyucu, Basın İlan Kurumu'na yönelik yeni düzenlemesini sorumlulukla yerine getirmelidir.¹²⁸ TBMM seçime giderken haberin serbest dolaşımının, gazetecilerin ve yurttaşların habere erişiminin önündeki engellerin kaldırılmasına katkı sunmalıdır” denildi.¹²⁹

- CHP Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, AYM'nin Basın İlan Kurumu'nun (BİK) *BirGün*, *Cumhuriyet*, *Evrensel* ve *Sözcü*'ye uyguladığı cezalarla basın özgürlüğünün ihlal edildiğine hükmettiği kararı üzerine Ekim ayında konuya ilişkin düzenleme yapılması çağrısında bulundu.¹³⁰ Çakırözer, “Her ay açıkladığımız basın özgürlüğü raporlarımızda Basın İlan Kurumu'nun gazetelere haksız, hukuksuz ilan kesme cezalarının haber alma hakkımızı engellendiğini, basın özgürlüğünü tehdit ettiğini söylüyoruz. Resmi ilanların adil bir şekilde gazetelere dağıtılması amacıyla kurulan Basın İlan Kurumu artık iktidarın sopasına dönüşmüş durumda. AYM'nin bu cezalara ilişkin verdiği hak ihlali kararına ilişkin açıkladığı gerekçeli kararı da bunu kanıtladı. AYM, Meclis'ten kanuni düzenleme istedi. Meclis açılır açılmaz düzenleme yapılmalı ve BİK'in bu keyfi yetkisi sınırlandırılmalı” dedi.¹³¹

12 Ağustos 2022

- ÇGD, *BirGün*, *Cumhuriyet*, *Evrensel* ve *Sözcü*'nün BİK tarafından verilen ilan ve reklam cezalarının hukuksuz olduğuna ilişkin AYM'nin kararının basın özgürlüğü açısından kıymetli olduğunu kaydetti. ÇGD'den yapılan yazılı açıklamada¹³², “Karar, iktidarın ‘sansür araçları’ndan birine dönüşen BİK’e ders niteliğinde olup, Ekim ayında tekrar gündeme gelmesi öngörülen ‘dezenformasyon düzenlemesi’ adlı sansür teklifinin bazı maddeleri ile teklifin zihniyetini de boşa düşürmüştür” denildi. ÇGD, “Düzenlemede, öncelikle sansürün yaygınlaştırılması ve kurumsallaştırılması için bazı kurumlar – bunların başında BİK yer almakta yeni güç merkezleri haline getirilmek istenmekteydi. Sansürün büyük patronu konumuna yükseltilen BİK'in, artık sadece ilan ve reklam kesme cezasıyla yazılı basını değil, internet, sosyal medya dahil tüm medya araçlarını, kısaca düşünen, konuşan, yazan iktidarı kızdıran herkesi denetleme ve cezalandırma yetkisiyle donatılması öngörülmekteydi” değerlendirmesini yaptı.¹³³
- *BirGün* Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Aydın, AYM'nin *BirGün*, *Cumhuriyet*, *Evrensel* ve *Sözcü*'ye BİK'in uyguladığı resmi ilan ve reklam kesintilerini basın ve ifade özgürlüğüne aykırı bulmasıyla ilgili “En üst mahkeme bunun hukuksuz olduğunu çok net söylüyor. ‘Bu basın özgürlüğünü engelliyor’ diyor. Basın İlan Kurumu'nun bu kararı uygulaması gerekir. O dönemde çok ciddi ekonomik kayba da uğradık bunun da tazmin edilmesi gerekir” dedi. *BirGün* Genel Yayın Koordinatörü Yaşar Aydın, gazetelere yapılan haksızlığın belirli ölçüde en azından giderildiğini dile getirerek, “Bize, *Cumhuriyet*'e, *Sözcü*'ye ve *Evrensel*'e yapılan ciddi bir haksızlık vardı, bu anlamda da en azından belli düzeyde haksızlığı gidermiş oldu. Esas itibarıyla bundan sonrasına dair önemli bir karar. AYM üyelerinin çoğunlukla aldığı karar bundan sonar BİK'in keyfi tutum almasını engelleyici olma özelliği taşıdığını düşünüyoruz” diye konuştu.¹³⁴ *Evrensel* Genel Yayın Yönetmeni Fatih Polat ise, BİK'in AYM'nin kararından kendisi için uygun olduğunu düşündüğü bir cümleyi cımbızladığını belirterek, “O da ‘AYM, Basın İlan Kurumu'nun müeyyide uygulama yetkisinin bulunduğunu açıkça ifade etmektedir’ cümlesi. Ama dört gazetenin başvurusunun ardından AYM, belli başlı Anayasa maddelerine, yasalara atıf yaparak adeta bir ders notu niteliğinde karar metni açıklıyor. 44 sayfalık bir karar metni. ‘Peki bunlardan bir tanesi de haklı değil mi’ diye sormak lazım. Neden üzerlerine alınmıyorlar? AYM'nin kararlarını tamamen reddetmesi 'Basın İlan Kurumu'nda yapısal bir sorun vardır

¹²⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/tgc-tbmm-bike-yonelik-anayasa-mahkemesi-kararini-uygulamalidir-haber-1576984>

¹²⁹ <https://www.birgun.net/haber/tgc-den-meclis-e-cagri-bik-e-yonelik-anayasa-mahkemesi-kararini-uygulamalidir-398637>

¹³⁰ <https://www.medyaport.net/medya/utku-cakirozer-bikin-keyfi-yetkisi-sinirlendirilmali-h41617.html>

¹³¹ <https://kronos35.news/tr/aym-hak-ihlali-demisti-bikin-keyfi-yetkileri-sinirlendirilmali/>

¹³² <https://cgd.org.tr/basin-aciklamalari/2022/08/12/aymin-basin-ahlak-esaslarıyla-ilgili-karari-sansur-duzenlemesini-de-bosa-dusurmuster/>

¹³³ <https://www.evrensel.net/haber/467922/cagdas-gazeteciler-dernegi-aymin-karari-sansur-duzenlemesini-de-bosa-dusurmuster>

¹³⁴

tespitini teyit edeceği için tamamen reddetme yoluna gitmiyor. ‘Meclis bizim sorgulandığımız maddeyi düzenleyene kadar bu konuda basın ahlak başvurularını dikkate almayacağız’ diyor. Biliyoruz ki Türkiye Gazetecilik Hak ve Sorumluluk Bildirgesi’yle tamamen çelişen, meslek ahlakıyla çelişen ve baskıya dayalı maddeler yüzeysel de uygulandı” dedi.¹³⁵

- Yüzde 76 engelli ağır hasta raporuna sahip tutuklu gazeteci Devrim Ayık’ın annesi Hülya Ayık, tedavi hakkı engellenen oğlunun hastalıklarının ilerlediğini belirterek, “Diğer hasta tutuklular gibi Devrim’in de mi cenazesinin çıkmasını bekliyorlar?” diye sordu. Anne Ayık, “Cezaevi ortamında Devrim’e diyet listesi verilmiyor oysa sınırlı sayıda yemek yemesi gerekiyor. Bağırsaklarında rahatsızlık olmasından kaynaklı da sürekli kanama oluyor. Tahliye edilmesi için ilgili yerlere başvuruda bulunduk ancak bir cevap alamadık. Cezaevinde yoğun bir baskının olduğunu söylüyor. Devrim artık yemeğe tuz döküp yemek zorunda kalıyor. Verdikleri yemek ona yaramıyor, aksine hastalığını ilerletiyor” diye konuştu.¹³⁶
- DİSK’e bağlı Basın-İş Sendikası’nın Zeynep Kuray’ın gözaltına alınmasına ilişkin yaptığı açıklamasında, “İnşaat işçilerinin hak gasplarına karşı eylemini takip eden üyemiz Zeynep Kuray gözaltına alındı. Emek mücadelesinin sesini gazetecileri gözaltına alarak susturamazsınız. Arkadaşımızı derhal serbest bırakın!” denildi.¹³⁷ TGS’nin açıklamasında, “Emlak Konut önünde anayasal hakkını kullanarak eylem yapan, parasını isteyen 10 inşaat işçisi için utanmadan bu kadar polis toplamışsınız, bir de emekçinin sesini duyuran Zeynep Kuray’ı gözaltına alıyorsunuz. Meslektaşımızı derhal serbest bırakın” denildi.¹³⁸

13 Ağustos 2022

- Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD), Ebru Oruç’un yaşadığı silahlı saldırıyla ilgili “Derneğimizin Rize Şubesi Başkan Yardımcısı, aynı zamanda *Youtube* üzerinden yayın yapan Sokak Kedisi kanalı aracılığıyla sokak röportajları gerçekleştiren Ebru Uzun Oruç, MHP’liler tarafından uzun zamandır hedef gösterilerek tehdit edilmekteydi. Bugün akşam saatlerinde eşiyile İstanbul Bağdat Caddesi’nde yürürken birkaç kişinin saldırısına uğradı. Planlı şekilde yapılan bu saldırı hızla aydınlatılmalı ve bizce kuşku götürmez şekilde ortada olan saldırının arkasındaki anlayış ifşa edilmelidir. Bir siyasi anlayışın sistematik biçimde Türkiye’de gazetecilere yönelik bu tür saldırıları, bizleri, basın özgürlüğü ve halkın yaşanan gerçekleri öğrenmesi mücadelemizden bir adım geri bırakmayacaktır. Kimse, yaptığının yanına kar kalacağını zannetmesin. Basın özgürlüğünü hedefine koyan bu saldırının, failleri ve azmettiricileri yakalanana kadar takipçisi olacağız” açıklamasında bulundu.
- Musiki Eseri Sahipleri Grubu Meslek Birliği (MSG), Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği (MESAM), Bağlantılı Hak Sahibi Fonogram Yapımcıları Meslek Birliği, (MÜYAP), Müzik Yorumcuları Meslek Birliği (MÜYORBİR), Zeytinli Rock Festivali’nin yasaklanmasına tepki göstererek ortak bir bildiri yayınladı. Bildiride, “Son dönemlerde bazen kadın solistlerin kıyafetleri, bazen etnik dillerin kullanımı, bazen politik farklılıklar çoğunlukla da halkın örf ve adetlerine aykırılık, hatta müzik emekçilerimiz ve yüz binlerce izleyiciyi zan altında bırakan ağır ithamlar gerekçe gösterilerek festivallerin ve konserlerin yasaklandığına tanık oluyoruz” denildi.¹³⁹
- Muğla Bodrum’da AYDEM’in yürüttüğü alt yapı çalışmalarını görüntülediği için fiziki saldırıya uğrayan 57 yaşındaki Bodrum Gündem Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Fatih Bozoğlu, “Biz işimizi yapıyoruz. Gazetecilik yapmak suç değildir” tepkisini paylaştı. Gazeteciler, saldırıya tepki göstermek adına olay yerinde toplanarak basın açıklaması yaptı. Muğla Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu Üyesi Ercan Vuranlar, “Bu olay her gazetecinin başına gelebilecek cinsten. Ama tabii hiç bir zaman olmasını istemiyoruz. Dün

¹³⁵ <https://www.birgun.net/haber/aym-nin-bik-karari-sonrasi-meclis-e-cagri-zarari-tazmin-edin-398719>

¹³⁶ <http://mezopotamyaajansi35.com/tum-haberler/content/view/179491>

¹³⁷ https://twitter.com/Disk_Basin_is/status/1558060427854094338

¹³⁸ https://twitter.com/TGS_org_tr/status/1558069276069724164

¹³⁹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/muzik-meslek-birliklerinden-zeytinli-aciklamasi-kararinizi-gozden-gecirmeye-davet-ediyoruz-haber-1577288>

Fatih'in başına gelen olay Perşembe günü de benim başıma geldi. Bana saldırmak isteyen müteahhit firmanın yetkilisi bir vatandaşın, kazıları protesto etmeye başlaması üzerine son buldu. Biz de olay yerinden ayrıldık. Bunlar nasıl oluyor bilmiyorum. Ağustos ayında kazı yapıp trafiği katlediyorlar. Bunu fotoğraflamak, haber yapmak isteyen gazeteciyi darp ediyor, makinasını kırıyorlar. Kimden güç alıyorlar? Anlamak imkansız" dedi. Muğla Büyükşehir Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Cem Kaytan ise, "Nasıl ki iyi konuları haber yapıyorsak, halkın görmesi gereken olumsuzlukları da haber yapacağız. Kaldı ki Bodrum gibi bir turizm kentinde bu günlerde bu çalışmanın yapılması Bodrum için bir zulümdür. Dün Fatih kardeşimize yapılan saldırı, Bodrum basınına yapılmış bir saldırıdır" dedi.¹⁴⁰

15 Ağustos 2022

- *Expression Interrupted*'ın raporuna göre 2022'nin ikinci çeyreğinde dokuz gazeteci süreli hapis cezalarına çaptırıldı. Ayrıca toplam 210 bin TL tazminat ve 57 bin 980 lira adli para cezası verildi. Diyarbakır'da 16 gazeteci ve medya çalışanının tutuklanmasıyla cezaevindeki gazeteci sayısı 67'ye yükseldi. Rapora göre, yılın ikinci çeyreğinde gazetecilerin sanık olarak yargılandığı 116 dava görüldü. Bu davalarda sekizi yabancı ülke vatandaşı 168 gazeteci yargılandı. Bir gazeteci hakkında açılan tazminat davası reddedildi; bir gazeteciye açılan dava ise zaman aşımından düşürüldü. Yargılamalarda gazetecilere en sık yöneltilen suçlamalar önceki dönemlerde olduğu gibi yine "örgüt propagandası" ve "örgüt üyeliği" oldu. Bu suçlamaların ardından en sık kullanılan suçlamalar ise "hakaret" ve "Cumhurbaşkanı'na hakaret" olarak kayıtlara geçti. Aynı üç aylık dönemde 12 gazeteci hakkında 11 yeni dava açıldı. 14'ü haber takibi esnasında olmak üzere toplam 38 gazeteci gözaltına alındı. Dokuz gazeteci hakkında ise soruşturma başlatıldı. Açık kaynaklardan derlenen verilere göre, yılın ikinci çeyreğinde gazetecilere yönelik en az dokuz saldırı, şiddet içeren polis müdahalesi ve tehdit vakası yaşandı. En az altı gazeteci sivil kişilerin fiziksel saldırılarına maruz kalırken çok sayıda gazeteci de 1 Mayıs, Gezi'nin yıldönümü ve Onur Haftası nedeniyle düzenlenen gösteriler esnasında polisin sert fiziksel müdahaleleriyle engellendi ve/veya gözaltına alındı. RTÜK Üyesi İlhan Taşçı'nın açıkladığı rakamlar ise, RTÜK'ün 2022'in ilk yarısında aldığı ceza kararlarındaki orantısızlığı bir kez daha ortaya koydu. Taşçı'nın açıklamasına göre, RTÜK yılın ilk altı ayında eleştirel yayın çizgileriyle bilinen televizyon kanalları hakkında toplam 30 ceza verirken, aynı dönemde iktidara yakın kanallara ise sadece üç kez ceza verdi. Rapora konu olan dönemde BİK tarafından verilen herhangi bir yeni ilan cezası kayda geçmese de Evrensel gazetesine Eylül 2019'dan beri uygulanan resmi ilan yasağı, 13 Haziran 2022 itibarıyla 1000'inci gününü doldurdu.¹⁴¹

16 Ağustos 2022

- Diyarbakır'da 16 Haziran'da tutuklanan 16 gazetecinin avukatlarından Resul Temur, iki aydır iddianame hazırlanmadığını ve tutuklamalara gerekçe olarak hala bir delil gösterilmediğini söyledi. Temur, "Tutuklu 16 Kürt gazeteci iki aydır dosyalarında hukuki anlamda hiçbir gelişme olmadan cezaevinde. Gözaltına alınan ya da tutuklanan kişiler açısından ilk temel hak, hakkında var olan suçlamaları öğrenme hakkı. Bu hak kişilerin dosya içeriğine ve kendilerine yönelik var olan delillere ulaşmalarına olanak tanır. Kişinin kendisini savunması için önemlidir. Ancak gazetecilerin gözaltına alındıkları günden bu yana hakları yok sayılıyor. Deliller ve delillere ilişkin yorumlar iktidara yakın medyaya servis edildi. Gizlilik kararı nedeniyle bizim öğrenemediğimiz ama iktidara yakın medyanın manipüle etmeye çalıştığı deliller bile dosyaların içeriğinin gazetecilik faaliyeti olduğunu ortaya koydu" diye konuştu.¹⁴² DFG Eş Başkanı Dicle Müftüoğlu da, iktidarın seçim yaklaşırken yargıyı muhalif tüm kesimlere yönelik sopa olarak kullandığını belirterek, "Gazeteci arkadaşlarımıza dair soruşturmayı yürüten savcı

¹⁴⁰ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gunun-icinden/muglali-gazetecilerden-meslektaşlarına-yapılan-cirkin-saldiriya-tepki-7306309/>

¹⁴¹ <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/265877-2022-nin-ikinci-ceyreginde-116-davada-168-gazeteci-yargilandi>

¹⁴² <https://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/265930-16-gazetecinin-tutuklulugunda-ikinci-ay-iddianame-yok-gizlilik-karari-var>

özel yetkili olarak Diyarbakır'a gelmiş ve duruma baktığımızda bu operasyon için geldiğini biliyoruz. Hemen ardından da bir kararnameyle İzmir'e tayin edildi. Şu an aldığımız bilgilere göre soruşturmayı yürütecek bir savcı dahi yok. Geçici bir savcı var o da rutin işlemleri yapmakla görevli. Soruşturmayı yürütmek için bir şey yapmıyor. Bu durum sürecin uzatılması demek oluyor. Bu sürecin hukuksuzca uzaması da işkence durumuna dönüşüyor" dedi.¹⁴³

- Van Valiliği'nin kentteki birçok sokakta basın açıklaması yapılmasını yasaklaması üzerine Eğitim-Sen Van Şubesi, yürütmeyi durdurma talebiyle mahkemeye başvurdu. Başvuruda, "Hatta bu yasaklar gerekçe gösterilerek milletvekillerinin halk ile bir araya gelmesine, milletvekillerinin seçmenleri ile toplumsal ve siyasal görüş ile tepkilerini paylaşmasına ve hatta bir sokakta hareket etmelerine veya yürümelerine de engel olunmaktadır. Orantısız ve ölçüsüz kolluk müdahalelerine de dayanak yapılan bu yasaklama kararının anayasada güvence altına alınan toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına yapılmış ağır bir müdahaledir. Alınan yasaklama kararının 15 günlük bir süreyi kapsamaması ile uygulanması halinde telafisi imkansız zararların oluşacağı gerçeği karşısında idarenin savunması alınmaksızın derhal yürütmeyi durdurma kararı verilmesini talep etme ihtiyacı hâsıl olmuştur" denildi.¹⁴⁴

17 Ağustos 2022

- İnsan Hakları Savunucuları Dayanışma Ağı'nın (İHSDA) Ağustos bülteninde¹⁴⁵, Türkiye'de Temmuz ayındaki hak ihlallerine yer verildi. Bu kapsamda, Yasemin Smallens'in Türkiye'deki LGBTİ+lara yönelik baskı ve şiddeti ele aldığı yazısında¹⁴⁶ "İstanbul'dan İzmir'e binlerce Türk aktivist lezbiyen, gey, biseksüel ve transseksüel (LGBT) Onur ayını anmak için sokaklara çıktı. Buna karşılık, Türk makamları LGBT aktivistlerine, avukatlara ve gazetecilere karşı bir dizi saldırı başlattı. LGBT haklarına yönelik baskılar, Türk hükümetinin muhalefet seslerini susturma ve demokratik güvenceleri ortadan kaldırmaya yönelik yoğun kampanyasının bir parçası" denildi.¹⁴⁷

19 Ağustos 2022

- Sanatçı Müjde Ar, Boğaziçi Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren Mithat Alam Film Merkezi'nin yöneticileri Zeynep Ünal ve Elif Ergezen'in kayyum rektör Naci İnci tarafından görevden alınmaları ve kampüse girişlerinin engellenmesi üzerine "Hangi gerekçeyle olursa olsun ele geçirmek için Zeynep ve Elif'in görevden alınması yeni bir hukuksuzluk örneğidir" dedi.Ar, "Mithat Alam Film Merkezi, Boğaziçi Üniversitesi'nin içinde yer almakla birlikte Mithat Alam Eğitim Vakfı'na bağlı, bağımsız bir film merkezidir. Bu bağımsızlık Mithat Bey'in bize mirasıdır. Bugün bu mirasa sahip çıkmak sinemamızın ve Boğaziçi Üniversitesi akademisyenlerinin görevidir ve bu görev hepimizin omuzlarındadır. Bir rektörün iki dudağının arasında karar verebileceği bir şey değildir. Hangi gerekçeyle olursa olsun ele geçirmek için Zeynep ve Elif'in görevden alınması yeni bir hukuksuzluk örneğidir. Bugün kayyum rektör bu amacına ulaşırsa yarın film merkezimiz yok olacak. Bu nedenle sinemacıları ve akademisyenleri buna karşı durmaya davet ediyorum" dedi. Yazar-şair Murathan Mungan da "Aynı günlerde hem Mithat Alam Film Merkezi'nin, hem Nesin Matematik Köyü'ne yapılanlar bir tesadüf değildir. Yıllardır ülke çapında süren Moğol istilasının bir parçasıdır. Nasıl Boğaziçi Üniversitesi zorbaların, gaspçıların eline kalmayacaksa, Mithat Alam Film Merkezi de onlara kalmayacaktır. Çünkü biz tarihi onlardan daha iyi biliyoruz" diye konuştu.¹⁴⁸
- Diyarbakır'da 8 Haziran'da gözaltına alınan ve sekiz gün sonra çıkartıldığı adliyede 15 arkadaşıyla birlikte tutuklanan Xwêbun Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Mehmet Ali Ertaş, cezaevinden kaleme aldığı mektubunda, "Bizim gözaltına alınıp tutuklanmamız, basının özgür olmadığını somut bir örneği. Basın özgürlüğünün önünde birçok engel var" dedi. Ertaş

¹⁴³ <https://www.evrensel.net/haber/468128/tutuklamalar-hukuksuz-gazetecileri-derhal-serbest-birakin>

¹⁴⁴ <http://mezopotamyaajansi35.com/tum-haberler/content/view/179803?page=6>

¹⁴⁵ <https://mailchi.mp/043b885d9cee/agustos-bulteni-14164229>

¹⁴⁶ <https://english.alaraby.co.uk/opinion/turkeys-lgbt-crackdown-about-silencing-all-opposition>

¹⁴⁷ <https://bianet.org/bianet/yasam/265973-turkiye-deki-lgbti-lara-yonelik-baski-dunya-basininda>

¹⁴⁸ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/sanatcilar-bogazicindeki-mithat-alam-film-merkezi-icin-birlesti-1971299>

mektubunda, “Bir gazeteci nerede ve ne zaman bir gelişme, bir olay veya bir haber varsa, orada olmalıdır. Biz de çoğu zaman bulunduğumuz il ve bölgede haber takip ederken, hep engel ve yasaklarla karşılaştık. Diyarbakır, Van, Ankara, İstanbul, Şırnak, Hakkari, Bitlis, Şanlıurfa ve birçok ilde haber takibini yapan arkadaşlar engellendi. Somut örnek verirsek, bir orman yangını çıktığında yangının olduğu bölgeye giderken engellendik. Bir köy ve bölge ablukaya alınırken giriş-çıkışlar yasaklanırken o köye gittiğimizde engellendik. Bir cenaze defnedilirken, cenaze izlediğimizde engellendik. Bir basın açıklamasını izlerken engellendik. İktidarın mitinglerini takip ederken engellendik. Ağaçların kesildiği ormanlık alana giderken, engellendik. Sur’un yasaklı mahallelerine giderken engellendik. Defalarca fotoğraflarımıza ve görüntülerimize el konuldu. Karşılaştığımız engelleri çoğaltabiliriz” dedi.¹⁴⁹

23 Ağustos 2022

- Muğla’da Fethiye Belediye Başkanı Alim Karaca, Milyonfest Fethiye’nin iptal edilmesine ilişkin “Bu yıl yine çok güzel projelerimiz vardı. Ama sabah valilikten aldığımız bir haberle üzüldük. Gençlerimizi İnlce Plajı’nda 16 sanatçıyla buluşturacağımız Milyonfest, Valilik tarafından iptal edildi. Gerekçesi yok. Biz idari mahkemeye başvuracağız. Kendine yakın insanların konserleri iptal edilmiyor. Ama Fethiye Belediyesi’nin İnlce Plajı’ndaki yapacağı konser iptal ediliyor. Bunu gençlerimizin takdirine sunuyorum” dedi.¹⁵⁰

25 Ağustos 2022

- İnsan Hakları Derneği (İHD) Mersin Şubesi, 1 Eylül Dünya Barış Günü kapsamında düzenlenecek konserin valilik tarafından yasaklanmasını protesto etti. Özgür Çocuk Parkı’ndaki basın açıklamasına Mersin Emek ve Demokrasi Platformu üyeleri ile çok sayıda kişi katıldı. Açıklamada, “Kamuda biziz barış da barış yasaklanamaz” pankartı açılırken, “Barış talebi kamu düzenini bozuyormuş”, “Türküler ne zaman kamu düzenini bozdu” dövizleri taşındı.¹⁵¹

26 Ağustos 2022

- Dersim Emek ve Demokrasi Platformu, Evrensel gazetesinin resmi ilan ve reklam yayımlama hakkını tümüyle iptal edilmesine¹⁵² “İlan kesme ile *Evrensel* susmaz” diyerek tepki gösterdi. Dersim Emek ve Demokrasi Platformu’nun Seyit Rıza Meydanı’nda yaptığı basın açıklamasında; “BİK’in siyasi iktidarın isteği doğrultusunda aldığı, basın ve düşünceyi ifade özgürlüğünü ihlal eden çok sayıda kararı var! Son olarak da Evrensel Gazetesi’nin resmi ilan ve reklam yayımlama hakkının sona ermesine ilişkin aldığı karar, başta Anayasa’ya, Basın Kanunu’na, 195 sayılı Kanuna ve buna bağlı çıkartılan normlar hiyerarşisine aykırıdır” denildi.¹⁵³

28 Ağustos 2022

- Mezopotamya Kültür Merkezi (MKM), 16 Haziran’da Diyarbakır’da tutuklanan 16 gazeteciyle dayanışma amacıyla Şişli Cemil Candaş Kültür Merkezi’nde dayanışma gecesi düzenledi.¹⁵⁴ Sanatçı Kadir Çat ile Koma Aryen ve Bandista grubu sahne aldı.¹⁵⁵ Etkinlikte Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi’nde tutulan *Jinnews* Haber Müdürü Safiye Alağaç’ın mesajı okundu. Mesajında “Bize dayatılan tutsaklık bizim şahsımızda aslında halklara dayatılan bir tutsaklıktır” diyen Alağaç, “Bu ülkenin sanatçısı, işçisi, siyasetçisi, gazetecisi, kadını, çocuğu kısacası biat etmeyen herkes bugün iktidarın ana hedefi haline gelmiş bulunuyor. Bizlerin hedef alınması kuşkusuz derinden bir mesaj da içeriyor. Özellikle Türkiye’nin tek kadın haber ajansı olma özelliği taşıyan *Jinnews*’e dönük bu saldırı, bir yıldırma da amaç ediniyor. Bugün belki biz

¹⁴⁹ <https://www.evrensel.net/haber/468425/mehmet-ali-ertas-biz-gazeteciyiz-ve-her-yerde-gazeteci-olacagiz>

¹⁵⁰ <https://www.birgun.net/haber/fethiye-belediye-baskani-alim-karaca-milyonfest-valilik-tarafindan-iptal-edildi-400087>

¹⁵¹ <https://www.mersinmercek.com/1-eylul-konserinin-yasaklanmasina-tepki-mucadeleye-devam/>

¹⁵² <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/basin-ilan-kurumu-evrensel-gazetesinin-resmi-ilan-ve-reklam-yayimlama-hakini-iptal-etti-1972623>

¹⁵³ <https://www.ozgurdersim.com/gundem/emek-ve-demokrasi-platformu-evrensel-susmaz-h85568.html>

¹⁵⁴ <https://pirha.org/tutuklu-gazetecilerle-dayanisma-gecesi-yapildi-338633.html/29/08/2022/>

¹⁵⁵ <https://www.gazeteduvar.com.tr/ozgur-basin-ile-dayanisma-etkinligi-devrildik-mi-hayir-haber-1579119/>

içerideyiz ama meslektaşlarımız yollarına devam ediyor ve kadınların seslerini, direnişlerini kamuoyuna duyuruyor” dedi.¹⁵⁶

29 Ağustos 2022

- Yunanistan’daki Real Gazetesi’nin yazarı Evangelos Areteos’un Türkiye’den sınır dışı edilmesine meslek örgütleri tepki gösterdi. Yabancı Medya Derneği, Areteos’un kendisine haklı bir gerekçe sunulmadan haksız yere sınır dışı edildiğini belirterek, “Kendisi 23 yıldır geçerli basın kartı ile Türkiye ile ilgili haberler yapmaktadır. Bu gelişmeyi basın özgürlüğüne bir darbe olarak görüyor ve dayanışma içinde olduğumuzu belirtiyoruz” açıklaması yaptı. RSF Türkçe de, Areteos’un uzun yıllardır yaşadığı Türkiye’den sınır dışı edilmesinin “acı şekilde, yetkililerin eleştiriye gösterdikleri toleranssızlığın vardığı eşige işaret ettiğini” belirterek, bu haksız kararın geri alınmasını talep etti.¹⁵⁷ CPJ Programlar Direktörü Carlos Martinez de la Serna da, “Türkiye’de uzun bir habercilik geçmişi olan Yunan gazeteci Evangelos Areteos’un çalışmaları yetkililer beğenmiyor diye böyle gayri resmi bir şekilde son bulmamalı” dedi ve ekledi: “Yetkililer Areteos’un Türkiye’ye geri dönmesine izin vermeliler ve o da ülke içinde serbestçe ve misilleme korkusu olmadan çalışabilmeli” dedi.¹⁵⁸

Diğer Gelişmeler

5 Ağustos 2022

- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, başkanlık bünyesinde “Dezenformasyonla Mücadele Merkezi” oluşturulduğunu duyurdu. İletişim Başkanı Altun, “Ülkemize karşı yürütülen sistematik dezenformasyon kampanyalarına karşı İletişim Başkanlığımız bünyesinde müstakil bir birim oluşturduk: Dezenformasyonla Mücadele Merkezi. Merkezimizin koordinatörü olarak atanan İdris Kardaş’ı¹⁵⁹ tebrik eder, kendisine başarılar dilerim” açıklamasında bulundu.¹⁶⁰ Kardaş, *AHaber* ve *Sabah*’ta görev alması itibarıyla Turkuaz Medya Grubu’nun çalışanı olarak tanınıyor.¹⁶¹ İdris Kardaş’ın sosyal medyada yanlış bilgi paylaştığı ortaya çıktı. Kardaş’ın ‘İskilipli Atıf Hoca’ olarak paylaştığı görselin idam edilen başka bir kişiye ait olduğu belirlendi.¹⁶²
- *Sabah* yazarı Hilal Kaplan, gazeteci Cüneyt Özdemir’in, ABD’de kara para aklama suçlamasıyla tutuklu Sezgin Baran Korkmaz’ın SBK Vakfı için haber kanalı teklifi aldığını söyledi. Bunun üzerine Cüneyt Özdemir, “Madem beni çukura çekmek istiyorsun o zaman kaçmak yok! Hele şu sorularıma da bir cevap ver bakalım. Hilal Kaplan bu konuyu alıyor ve büyütüyor. Sanki biz kumpasın parçasıyız. Sanki o Robin Hood ilan eden gazetecilerden birisiyiz ya da bu adamı ilk deşifre eden biz değiliz sanki” dedi.¹⁶³

7 Ağustos 2022

- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’ndan yapılan açıklamaya göre Demokrat Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt ile beraberindeki kişiler hakkında *TV100* kanalında gazeteci Latif Şimşek’in darp edildiği¹⁶⁴ gerekçesiyle soruşturma başlatıldı. Açıklamada, Enginyurt hakkındaki soruşturma evrakının Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’na gönderileceği kaydedildi.¹⁶⁵

10 Ağustos 2022

- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, 13. Büyükelçiler Konferansı’nda, AIHM’in Osman Kavala hakkındaki kararıyla ilgili “Bizim Avrupa Konseyi ve AB kurumlarından beklediğimiz,

¹⁵⁶ <https://www.gazeteduvar.com.tr/ozgur-basin-ile-dayanisma-etkinligi-devrildik-mi-hayir-haber-1579119>

¹⁵⁷ https://kisadalg.net/haber/detay/yunan-gazeteci-areteosun-sinir-disi-edilmesine-tepki_39939

¹⁵⁸ <https://cpj.org/tr/2022/08/yunan-gazeteci-evangelos-areteosun-turkiyeye-girmesine-izin-verilmedi/>

¹⁵⁹ <https://www.yenisafak.com/gundem/idris-kardas-kimdir-deformasyonla-mucadele-merkezi-koordinatörü-idris-kardas-nereli-kac-yasinda-3841926>

¹⁶⁰ <https://www.gazeteduvar.com.tr/altun-yeni-kurulan-birimi-duyurdu-dezenformasyonla-mucadele-merkezi-haber-1576208>

¹⁶¹ <https://www.sabah.com.tr/yazarlar/idris-kardas/arsiv?getall=true>

¹⁶² <https://www.diken.com.tr/cicegi-burnunda-baskan-idris-kardasin-dezenformasyon-cvsi-saglam-cikti/>

¹⁶³ <https://www.gercekgundem.com/medya/352152/cuneyt-ozdemirden-hilal-kaplana-sbk-yaniti-madem-beni-bk-cukuruna-cekme-istiyorsun-o-zaman-kacmak-yok>

¹⁶⁴

¹⁶⁵ <https://www.aa.com.tr/tr/politika/dp-ordu-milletvekili-cemal-enginyurt-hakkinda-sorusturma-baslatildi-/2655761>

Türkiye'ye karşı adil ve tarafsız olmalarıdır. Türkiye, AİHM kararlarına, bu kararlara uymayı taahhüt eden ülkeler içerisinde oran itibarıyla en yüksek oranda uyan ülkedir. AİHM kararlarına uymayı taahhüt eden ülkelerin toplamının uyma oranı yüzde 80,14, Türkiye'nin uyma oranı 87,90'dır, yaklaşık yüzde 88. Biz bugüne kadar AİHM'in kararlarına uyduk ve uyguladık. Osman Kavala hakkında AİHM'in verdiği hak ihlali kararını da Türk mahkemesi uygulamış ve uymuştur. Başka bir suç nedeniyle, yargılama nedeniyle tutuklanmış ve yargılaması devam etmiş, şimdi hükümlüdür. AİHM, uyguladığı sözleşmeye uymuş olsaydı, bu şekli bir denetimdir, çünkü karar var, uymuş mu, uymuş, bitti. Siz niyet okuyarak, muvazaa yaptınız diyerek başka bir kararı, önceki kararı yok sayan bir karar olarak değerlendiremezsiniz. O karar, başka bir ihlal iddiası başvurusuna konu olabilir. Önüne geldiğinde de mahkeme bunu değerlendirip, karara bağlayabilir" dedi.¹⁶⁶

11 Ağustos 2022

- İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 7. İdare Dava Dairesi, 16 Şubat'ta Boğaziçi Üniversitesi Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Film Çalışmaları Programı öğretim görevlisi Can Candan'ın görevden alınmasıyla ilgili yürütmenin durdurulmasına karar verdi.¹⁶⁷
- Tekirdağ 1. İnfaz Hakimliği, Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde ÇHD davasından hükümlü avukat Engin Gökoğlu'nun bir mektubuyla ilgili sansürleme yapılmasını, "Cezaevi Disiplin Kurulu'nun yeterli ve tam bir gerekçe olmadan mektupların karalanmasına karar vermesi doğru görülmemiştir" diyerek bozdu. İnfaz Hakimliği, gazetecilerin "terör örgütü üyesi" olarak nitelendirilemeyeceğini ve bu sebeple de sansür kararındaki "örgüt içi haberleşme" iddiasının gerçekçi olmadığını belirtti. Hakimlik, "Başvurucunun, birlikte kaldığı ve ölüm orucu tabir ettiği eylemi nedeniyle hayati tehlikesi olan oda arkadaşının durumuna insani olarak kayıtsız kalamadığı için konuyu bir gazeteciye bildirmek istemiştir. Mektubun gönderileceği gazetecinin kim olduğunun bilinmemesi ve gazetecinin terör örgütü üyesi olarak nitelendirilemeyeceği nazara alındığında örgüt üyeleri arasında bir haberleşmeden de bahsedilemez. Mektubun hiçbir yerinde somut olarak terör örgütü ismi geçmemesi, örgüt propagandası niteliğinde de bir cümleye rastlanmaması ve yukarıda belirtilen diğer nedenler birlikte düşünülerek başvurunun şikayetinin kabulüne karar vermek gerekmiş..." değerlendirmesinde bulundu.¹⁶⁸

12 Ağustos 2022

- AYM, Kocaeli'nde Kandıra 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde hükümlü demans hastası eski milletvekili Aysel Tuğluk hakkında tedbir kararı uygulanarak, infazının ertelenmesi ve tahliye edilmesine yönelik başvuruya dair ara kararını açıkladı. AYM "Başvurucunun yaşamının, maddi ve manevi bütünlüğünün korunması için gerekli tedbirlerin alınmasına yönelik tedbir kararı verilmesine, tedbir kararı kapsamında başvurunun tedavisine devam edilmesinin yanı sıra, nöroloji ve psikiyatri polikliniklerinde düzenli bir şekilde muayenesinin sağlanmasına, hastalığının seyri ve ilerleme durumuna göre belirli aralıklarla cezasının infazının ertelenmesi ve tahliyesinin gerekip gerekmediğinin değerlendirilmesine, Kocaeli Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Anayasa Mahkemesi'ni süreç hakkında gecikmeksizin bilgilendirmesine," karar verdi.¹⁶⁹
- Boğaziçi Üniversitesi rektörü Prof. Dr. Naci İnci, hafta başında üniversiteye bağlı Mithat Alam Film Merkezi'nde yıllardır görevli olan Zeynep Ünal'ın ve Elif Ergezen'in görevlerine son verildiğini bildirdi. Ayrıca hem Ünal'ın hem de Ergezen'in üniversiteye girişi özel güvenlikler tarafından engellendi. Bu durumu Ünal, "Görevlerimize son verildiğine dair Boğaziçi Üniversitesi Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Naci İnci imzalı tebligat bu hafta başında elimize ulaştı. Bugün itibarıyla de kampüse girişimiz engelleniyor" sözleriyle duyurdu.¹⁷⁰

¹⁶⁶ <https://www.indyturk.com/node/540581/haber/adalet-bakani-bozdağ-osman-kavala-hakkında-aihm-in-verdiği-hak-ihlali-kararını>

¹⁶⁷ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/bogazicili-ogretim-gorevlisi-can-candan-mahkeme-kararina-karsin-gonderildi-1968126>

¹⁶⁸ <https://bianet.org/bianet/insan-haklari/265714-infaz-hakimligi-gazeteciye-gonderilen-mektup-sansurlenemez>

¹⁶⁹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/aymden-tugluk-hakkında-tedbir-karari-tahliye-yok-haber-1577228>

¹⁷⁰ <https://twitter.com/ZeynepUnal/status/1557998263596367872>

Boğaziçi Üniversitesi Atatürk Enstitüsü Müdürü tarihçi Prof. Dr. Cengiz Kırılı da, bu hafta gerekçe gösterilmeden rektörlük tarafından görevden alınmıştı. Kırılı kendisine bilgi verilmediğini söylemişti.¹⁷¹

14 Ağustos 2022

- CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanriku'lu'nun hazırladığı Temmuz ayı "Türkiye'de İnsan Hakları İhlalleri Raporu"na göre 399 işkence olayı yaşanırken, 11 eylem ve etkinlik yasaklandı. Eylem ve etkinliklerde biri çocuk 359 kişi gözaltına alındı. Rapora göre, geçen ay 204 kişinin yaşam hakkı ihlal edildi. Yaşam hakkı ihlal edilenlerin 169'u iş cinayetlerinde, 29'u kadın cinayetlerinde ve beşi de cezaevinde yaşamını yitirdi. Geçen ay 399'u işkence olayı yaşandı. İşkence olaylarının 47'si Türkiye'deki cezaevlerinde oldu. Temmuz ayında 45 eylem ve etkinliğe kolluk müdahale etti. Geçen ay dört gazeteci gözaltına alındı, bir gazeteciye dava açıldı, bir gazeteci daha önce hakkında açılan davadan mahkum oldu. Düşünce ve ifade özgürlüğünün kullanan 25 kişi hakkında dava açıldı, 23 kişi tutuklandı.¹⁷²

16 Ağustos 2022

- Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Diyarbakır Barosu'nun başvurusu üzerine, baroların ve hukuk örgütlerinin, AİHM kararlarının infazının denetimine ilişkin bildirimde bulunabileceklerine karar verdi. Üye ülke baroları, artık AİHM kararlarının akıbetini Avrupa Konseyi'ne bildirebilecek.¹⁷³
- İstanbul Boğaziçi Üniversitesi yönetimi, mahkeme kararına karşın üniversiteyle ilişkisini kestiği akademisyen Can Candan'a ofisi boşaltması için dün bir tebligat gönderdi. Yönetim, ofisi boşaltması için Candan'a yalnızca üç buçuk saat süre verdi. Candan, "Bana hiçbir ön bildirim yapılmadan görevime son verildi. Bu hem hukuki değil hem de hakkaniyetli değil. İdari mahkeme 31 Mayıs 2022 tarihinde, 16 Temmuz 2021'de yapılan görevden alma işleminin hukuksuz olduğuna karar verdi. Böyle bir mahkeme kararı varken benim kadro süremi yenilenmemesi benzer bir hukuksuzluğun tekrar etmesi anlamına geliyor" dedi.¹⁷⁴

17 Ağustos 2022

- AYM, İzmir'de parkta uyuşturucu kullandığı gerekçesiyle olay yerine gelen polisle yaşadığı arbedede sırasında sıkılan biber gazından yaşamını yitiren 14 yaşındaki çocukla ilgili "yaşam hakkının ihlal edildiği"ne hükmetti.¹⁷⁵

19 Ağustos 2022

- Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Türkiye'de yerleşik kişilere yönelik olarak internet aracılığıyla yurt dışında kaldıraçlı işlem yaptırıldığı belirlenen 41 internet sitesine erişimin engellenmesi için hukuki işlemlerin yapılması kararı aldı.¹⁷⁶
- Aydın 2. Ağır Ceza Mahkemesi, Aydın Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hazırladığı soruşturma kapsamında Aydın merkez ve ilçelerinde, 14 Şubat 2021 tarihinde yapılan ev operasyonlarında gözaltına alınan 11 HDP'li kadından 7'si hakkındaki iddianameyi kabul etti. Suç delili olarak gösterilen açıklamalar ise, Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eş Başkanı ve HDP milletvekili Leyla Güven ile TJA Sözcüsü Ayşe Gökkan'ın tutuklanması, kadın haklarıyla ilgili protestolar olarak ifade edildi.¹⁷⁷ Avukat İlyas Danyeli, "İddianamede suç olarak yer alan basın açıklamaları TJA üzerinden kurgulanmış. Oysa bu açıklamaların tamamı HDP Merkezi Kadın Meclisi kararları doğrultusunda Türkiye'nin birçok ilinde kamuya açık yapılmış açıklamalardır. 'Baskılar bizi yıldıramaz' ve 'Kadın, yaşam özgürlük' sloganları bile suç delili olarak

¹⁷¹ <https://susma24.com/mithat-alam-film-merkezinde-gorevden-almalar/>

¹⁷² <https://ilerihaber.org/icerik/chpli-tanrikulu-temmuzda-399-kisi-iskenceye-maruz-kaldi-143974>

¹⁷³ <https://www.gazeteduvar.com.tr/diyarbakir-barosu-basvurdu-avrupa-konseyinin-tuzugu-degisti-haber-1577625>

¹⁷⁴ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/bogazicili-can-candan-15-yillik-ofisini-bosalatti-1970133>

¹⁷⁵ <https://www.karar.com/guncel-haberler/aymden-emsal-karar-biber-gazidan-olume-hak-ihlali-karari-1681645>

¹⁷⁶ <https://www.medyaport.net/ekonomi/spk-yurt-disinda-kaldiracli-islem-yaptirildi-belirlenen-h41860.html>

¹⁷⁷ <http://mezopotamyaajansi35.com/tum-haberler/content/view/180079?page=5>

gösterilmiş. Ne deliller hukuki anlamda delil, ne soruşturma gerçek anlamda hukuki soruşturma. Tamamen Aydın'daki kadın hareketini bastırmaya, dağıtmaya yönelik bir davadır” dedi.¹⁷⁸

20 Ağustos 2022

- Gaziantep’te yolcu otobüsü kazasını görüntüledikleri sırada İhlas Haber Ajansı Gaziantep Bölge Müdürlüğü’nde çalışan Umut Yakup Tanrıöver ile Muhammed Abdulkadir Esen ile birlikte üç itfaiye eri ve dört sağlık çalışanı da dahil olmak üzere 16 kişi hayatını kaybederken, 21 kişi de yaralandı.¹⁷⁹

22 Ağustos 2022

- Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği, sokak köpeklerinin harita üzerinde yerini gösteren ve yaşadıkları yerleri fişleyen internet uygulaması Havrita’ya erişimi kişilik hakları ihlali gerekçesiyle engelledi.¹⁸⁰

26 Ağustos 2022

- Anayasa Mahkemesi, ‘Başkanlık Sistemine Hayır’¹⁸¹ görüşünü açıklayan Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği (TMMOB) Başkanı Emin Koramaz’a verilen para cezasını iptal etti. “Siyasi partiler dışında propaganda yapılamaz” denilerek verilen cezada ifade özgürlüğünün ihlal edildiği belirtildi. AYM bu kararın gerekçesini “YSK kararının 1/D maddesi kapsamına girmeyen bir eylem nedeniyle başvuru hakkında idari para cezası uygulandığı anlaşılmıştır. Üstelik başvuru eylemine yönelik müdahaleye cevaz verecek kanuni bir düzenleme de ne Başsavcılık ne de derece mahkemesince gösterilebilmiştir. Bu kapsamda somut olayda gerçekleşen görüş açıklamasına siyasi partiler yönünden getirilmiş bir hükme dayanılarak yapılan müdahalenin ifade özgürlüğü yönünden kanuni bir dayanağının bulunduğu söz edilemez. Sonuç olarak başvuru eylemine ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin kanunla öngörülmediği kanaatine ulaşılmıştır” şeklinde açıkladı¹⁸²

27 Ağustos 2022

- HDP Grup Başkanvekili Meral Danış Beştaş ve HDP İnsan Hakları Komisyonu Üyesi Fatma Kurtalan, 2016 yılından bu yana hükümlü bulunan Aysel Tuğluk’un demans hastalığının ilerlemesine rağmen tahliye edilmemesi hakkında Kamu Denetçiliği Kurumu’na (KDK) başvuruda bulundu. Başvuruda “Hastalığı kritik aşamada olan demans hastası Aysel Tuğluk’un cezaevinde tutularak hak ihlaline maruz kalmaması ve telafisi imkansız zararlara mahal verilmemesi” talebiyle Tuğluk’un tahliyesi için uygun koşulların sağlanması istendi.¹⁸³

28 Ağustos 2022

- Emniyet Genel Müdürlüğü, MLSA Hukuk Birimi’nin gazetecileri tehdit eden İstanbul Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şube Müdürü Hanifi Zengin hakkında “görevi kötüye kullanmak”, “tehdit”, “iş ve çalışma hürriyetinin ihlali” yönünden yaptığı suç duyurusu üzerine Zengin hakkında tahkikat başlattı. Zengin’in 26 Haziran Pazar günü İstanbul Onur Yürüyüşü’nde bir kadın koşarak uzaklaşırken gülerken dokunma görüntüleri kameralara yansımış ve Zengin hakkında “taciz” iddiasıyla hakkında suç duyurusunda bulunulmuştu. 7 Temmuz 2022’de ise Zengin’in sağlıkta şiddete karşı yürüdükleri eylemde sağlık çalışanlarını ve eylemi takip eden gazetecileri tartaklama görüntüleri basına yansımıştı.¹⁸⁴

30 Ağustos 2022

- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Özel Sektör Öğretmenler Sendikası üyelerinin Ankara’da, taban maaş hakkı ve temel talepleriyle ilgili açıklamalarına polis müdahalesinde bulunulmasına tepki göstererek, “Öğretmenlere gaz mı sıktınız, öyle mi? Öğretmenlere şiddet uyguladınız, öyle mi? Öğretmenlere... ‘Al bunu’ diyen o kişi, beni beklesin. Öğretmene yapılan

¹⁷⁸ <http://mezopotamyaajansi35.com/tum-haberler/content/view/180079?page=5>

¹⁷⁹ <https://www.ih.com.tr/haber-gaziantep-te-feci-kaza-kazayi-gorup-yardima-kosan-ihlas-haber-ajansi-calisani-2-gazeteci-hayatini-kaybetti-1094256/>

¹⁸⁰ <https://ifade.org.tr/engelliweb/havrita-basibos-kopek-haritasi-erisime-engellendi/>

¹⁸¹ <http://www.tmmob.org.tr/icerik/tmmob-44-olagan-genel-kurulu-sonuc-bildirisi-akp-fasizmine-karsi-ulkemiz-halkimiz-meslegimiz>

¹⁸² <https://www.evrensel.net/haber/468870/aym-emin-koramaza-tmmobnin-hayir-paylasimindan-verilen-ceza-icin-hak-ihlali-dedi>

¹⁸³ <https://www.birgun.net/haber/ayssel-tugluk-icin-kdk-ye-basvuru-400512>

¹⁸⁴ <https://m.bianet.org/1/8/266406-polis-amiri-hanifi-zengin-hakkinda-tahkikat-baslatildi>

bu efeliği affetmeyeceğiz!”¹⁸⁵ ifadelerini kullandı. İyi Parti Genel Başkanı Meral Akşener de, “Çiftçilerimiz, gençlerimiz ve doktorlarımızdan sonra sıra; Cumhuriyetimizin teminatı olan öğretmenlerimizde... Onları hem haksızlıklarla baş başa bırakıp hem de haklarını aradıkları için cezalandıramazsınız. Milletle inatlaşarak devlet yönetilmez!” paylaşımında bulundu. Saadet Partisi Genel Başkanı Karamollaoğlu da “Özel sektörde öğretmenlik yapan eğitimcilerin tek bir isteği var; insanca yaşam! İktidar bu sese kulak vereceğine, sesleri bastırmaya çalışıyor. Öğretmeni susturan bir devletin, gelecek nesillere söyleyeceği bir sözü yok demektir” açıklaması yaptı. DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan da, “Öğretmenler eylem yapıyorsa, sebebini öğrenmek, görmezden gelen iktidarın görevidir. Anayasal hakkını kullanan öğretmenlerimizin gözaltına alınmalarını kınıyorum. Görmezden gelinen herkesin sesi olacağız” paylaşımında bulundu.¹⁸⁶ Muhalefet cephesindeki tepkilere karşılık İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ise, öğretmenlerden Betül Koca’yı hedef göstererek cevap verdi. Soylu’nun paylaşımlarında, “Kılıçdaroğlu, Cumhurbaşkanı aday olmak için ergenleşmeni anlıyorum. Seni ‘troll’ yapmalarını da anlıyorum. Anlamadığım; 1- FETÖ’nün ayak izinden yürümen, 2- HDPKK’ya sevgin, 3- CHP’yi her türlü suç örgütüne alet etmen, 4- Kutuplaştırma ve kaos için her türlü tahrike oynaman... Kılıçdaroğlu, Ankara’da, defalarca Emniyet Terör Şube’nin gözaltına aldığı, kamuda öğretmenlik de yapmayan, profesyonel eylemci HDPKK’lı eliyle polisle öğretmeni karşı karşıya getirmeye utanmıyor musun? Kılıçdaroğlu, altılı masaya kendini ispat için her yolu deniyorsun. Yeter kendi hırsın için yaptığın bu sorumsuzluklardan vazgeç”¹⁸⁷ dedi. Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası’ndan Soylu’nun bir öğretmeni hedef göstermesiyle ilgili yapılan açıklamada ise, “Öğretmeni hedef gösteren, sendikal örgütlenmenin kitle ilişkisinde birçok farklı siyasi görüşten kişiyi bir araya getirebileceğini idrak edemeyen yaklaşımla hayata aynı yerden bakmıyoruz. Bizler öğretmeniz! Hiçbir arkadaşımızı sizin siyasi kampaşmanıza yem etmeyeceğiz”¹⁸⁸ denildi.¹⁸⁹

31 Ağustos 2022

- Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, Milli Eğitim Bakanlığı önünde basın açıklaması yapmak istedikleri için darp edilen özel sektör öğretmenleri ile ilgili soru üzerine “Bakanlık olarak devletteki öğretmenlerimizle özel eğitim kurumlarındaki öğretmenlerimizi ayırt etmiyoruz. Her birinin çalışma koşullarını çok daha iyi bir noktaya getirmek için, çok daha iyi ortamlarda eğitim vermelerini sağlamaları için gece gündüz demeden çalışıyoruz. İki güzide meslek grubu yani öğretmen ve polisleri karşı karşıya getirmeye ilgili her türlü manipülasyona şiddetle karşıyız” diye konuştu.¹⁹⁰
- CHP, Özel Öğretmenler Sendikası’nın eyleminde öğretmenlere orantısız güç uygulayan polis memuru başkomiser Mukadder Kardiyen hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurusunda bulundu. Suç duyurusunda, “Şüpheli bu görevi sırasında defaten görevi kötüye kullanma ve işkence suçlarını işlemiştir. Anayasal bir hak çerçevesinde barışçıl olarak yürütülen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde provokatif tavırlarıyla ve görev sınırlarını aşan müdahaleleriyle defalarca demokratik bir hakkın kullanımını bilinçli olarak engellemiştir. Şüpheli daha önce de hiçbir taşkınlığın bulunmadığı, barışçıl birçok gösteriyi engellemiş, hukuki olmayan gözaltı emirleri vermiştir. Bu emirleri verirken de yurttaşlar üzerinde orantısız güç uygulamaktan çekinmemiştir. Ankara ilinde yapılan demokratik protestolarda, Anayasal hakkını kullanan eylemcilere ya aşağılayıcı ifadelerde bulunmuş ya hakaret etmiş ya da gerekmediği halde fiziken zor kullanmıştır” denildi.¹⁹¹

¹⁸⁵ <https://twitter.com/kilicdaroglu/status/1564628288714297347>

¹⁸⁶ <https://www.sozcu.com.tr/2022/gundem/ankarada-ogretmenlere-polisten-biber-gazli-mudahale-7337550/>

¹⁸⁷ <https://twitter.com/suleymansoylu/status/1564673891645247489>

¹⁸⁸ <https://twitter.com/ogretmensendika/status/1564679972769468420>

¹⁸⁹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/soylu-darp-edilerek-gozaltina-alinan-ogretmeni-hedef-gosterdi-haber-1579374>

¹⁹⁰ <https://www.memurlar.net/haber/1039688/bakan-ozel-den-ogretmenlere-polis-mudahalesi-aciklamasi.html>

¹⁹¹ <https://www.gazeteduvar.com.tr/chpden-ogretmenlere-mudahale-eden-polis-hakkinda-suc-duyurusu-haber-1579418>

Olumlu Gelişmeler

2 Ağustos 2022

- AYM, “Barış için Akademisyenler” bildirisini imzaladıkları için haklarında disiplin cezası verilen akademisyenlerin ifade özgürlüklerinin ihlal edildiğine hükmetti.¹⁹² Başvuruculardan ikisine 10.000 lira, diğerlerine 13.500 lira manevi tazminat ödenmesine hükmedildi. AYM, aralarında Deniz Pelin Dinçer Akan, Işıl Çakan Hacıbrahimoğlu, Rabia Beyza İnan, Çağatay Yağcı ve Ayşe Nevin Yıldız’ın da bulunduğu akademisyenlere disiplin cezası verilmesini ifade özgürlüğünün ihlali saydı. Oy birliğiyle verilen kararda, İstanbul’da terör suçlarından sorumlu Cumhuriyet Başsavcısı vekili olduğu dönemde, 733 akademisyen hakkındaki soruşturmayı yürüten İrfan Fidan’ın da imzası söz konusu. Kararda, “Kanun koyucu, normun iptaline ilişkin kararın yürürlüğe girmesi için verilen sürede düzenleme yapmayarak bir tercihte bulunmuştur. Dolayısıyla oluşan hukuksal boşluğun kanun koyucunun iradesi ile ortaya çıktığı kabul edilmelidir. Bu nedenle derece mahkemelerinin ilgili YÖK kararı ve yüksek yargı kararlarından hareketle öğretim elemanlarının Anayasa’da vurgulanan özelliklerini ve kanun koyucunun iradesini gözetmeksizin 657 sayılı Kanun’a başvurması, Anayasa’nın amir hükmüne ve kanun koyucunun düzenleme yapmamak yönündeki iradesine aykırı bir yorum olmuştur” denildi.¹⁹³

3 Ağustos 2022

- İstanbul Asliye Ceza Mahkemesi, gazeteci Alican Uludağ’ın 5 Mayıs 2020’de *Twitter*’dan yaptığı paylaşım ile gazeteciler Barış Pehlivan ve Barış Terkoğlu’nun tutuklanması eleştirdiği için “kamu görevlisine hakaret” suçlamasıyla yargılandığı davada suçun unsurlarının oluşmadığı gerekçesiyle beraat etmesine karar verdi.¹⁹⁴

5 Ağustos 2022

- AYM, KESK’e bağlı Eğitim-Sen üyelerinin Aydın’da gerçekleştirdiği 29 ayrı eyleme katılanlara verilen idari para cezası nedeniyle “toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı”nın ihlal edildiğine karar verdi. Sendika çağrısıyla eyleme katıldıkları için OHAL döneminde de izlenen amaçla orantılı bir sınırlama olarak kabul edilemeyeceğine değinilen kararda, “Başvuruculara verilen idari para cezaları nedeniyle toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir” denildi. AYM, Aydın 1. ve 2. Sulh Ceza Hakimliklerince karar düzeltmesi yapılmasına hükmetti.¹⁹⁵

8 Ağustos 2022

- AYM, Van’da yaklaşık altı yıldır uygulanan eylem ve etkinlik yasağıyla Anayasa’nın 34. Maddesinde güvence altına alınmış olan “toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı”nın ihlal edildiğine oy birliğiyle karar verdi. AYM, Çaldıran Sulh Ceza Hakimliği’ne yazı gönderilmesine de karar verdi.¹⁹⁶

10 Ağustos 2022

- AYM, İstanbul Sözleşmesi’nin fesih kararını protesto eden kadınlara idari para cezası uygulanmasını, “toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlali” gerekçesiyle iptal etti.¹⁹⁷ Kararda, idare ve derece mahkemelerinin başvurucuların katıldığı basın açıklamasının kamu düzenini bozduğunu veya bozma tehlikesi ortaya çıkardığını somut olayla bağlantılı ve yeterli bir gerekçe ile ortaya koyamadığı ifade edildi. Kararda, “Ne idare ne de mahkemeler basın açıklaması yapmak isteyen grubun olumsuz dağıldığını göz önüne almıştır. Yine somut olayda kolluk kuvvetleri veya idare tarafından bir müdahale yapılması gereği duyulmamış, başvurucular hakkındaki idari para cezaları olay sonrasında kolluk kuvvetleri tarafından düzenlenmiştir. Her ne kadar başvurucuların ilgili makamlar tarafından verilen emirlere

¹⁹² <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2017/30653>

¹⁹³ <https://www.evrensel.net/haber/467262/aym-baris-akademisyenlerine-verilen-disiplin-cezasi-icin-hak-ihlali-dedi>

¹⁹⁴ <https://diclefiratgazeteciler.org/haberler/gazeteci-alican-uludag-beraat-etti>

¹⁹⁶ <https://www.evrensel.net/haber/467655/aym-vanda-eylem-ve-etkinlik-yasagina-dair-hak-ihlali-karari-verdi>

¹⁹⁷ <http://mezopotamyaajansi35.com/tum-haberler/content/view/179357>

uymamaları nedeniyle suçlu bulunmaları mümkünse de kamu makamlarının ve mahkemelerin barışçıl biçimde yapılan toplantıya katılan başvuru sahiplerinin barışçıl şekilde gösteri yapma hakları ile yerel makamların kamu düzenini koruma hakkı arasındaki dengeyi sağlama yükümlülükleri devam etmektedir” değerlendirmesi yapıldı.¹⁹⁸

- AYM, oy çokluğuyla aldığı *Resmi Gazete*'de yayımlanan kararıyla Cumhuriyet, Evrensel, Sözcü ve Birgün gazetelerine Basın İlan Kurumu'nun (BİK) verdiği ilan kesme cezalarına ilişkin basın ve ifade özgürlüğünün ihlali olduğuna hükmetti. AYM Başkanvekili Kadir Özkaya, üyeler Recai Akyel, Yıldız Seferinoğlu, Selahaddin Menteş ve İrfan Fidan bu karara muhalefet şerhi yazdı. AYM, bu konuda düzenleme yapılması için kararının bir örneğini TBMM'ye gönderdi. AYM kararında, “Kuruma verilen yetkinin basın etik değerlerini düzenleme amacından öteye giderek artık kimi basın mensupları açısından caydırıcı etki yaratabilecek bir cezalandırma aracına dönüştüğü ve bu durumun sistematik bir soruna neden olduğu gözlemlenmiştir” denildi.¹⁹⁹ Cumhuriyet gazetesi (Yeni Gün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık A.Ş.), Evrensel gazetesi (Bülten Basın Yayın Reklamcılık Ticaret Limitet Şirketi), Sözcü gazetesi (Estetik Yayıncılık A.Ş.) ve Birgün gazetesi (Birgün Yayıncılık ve İletişim Ticaret A.Ş.), BİK'in çeşitli tarihlerde yayımlanan haberler nedeniyle birden çok kez verdiği ilan kesme cezasını AYM'ye taşımıştı. Gazeteler, haberler nedeniyle verilen cezaların ifade ve basın özgürlüğünün ihlali olduğunu ileri sürmüştü.²⁰⁰ Kararda, “Mevcut başvurulara bakıldığında, birbirini tekrarlayan bu tür kararların sistematik bir soruna işaret ettiği değerlendirilmiştir. Basın özgürlüğüne yönelik müdahalede kullanılan araç kanuni güvenceden yoksun olduğu gibi, bu aracın kullanılmasının nedenleri de ilgili ve yeterli gerekçelerle ortaya konulamamıştır” denildi. Kararda, “Bu tür bir takdir yetkisi, somut başvurularda olduğu gibi ifade ve basın özgürlüklerine yönelik geniş bir müdahale alanı yaratmakta; kuralları, potansiyel ihlallere ifade ve basın özgürlüklerinin aleyhine olacak şekilde geniş yorumlanmaya ve keyfi müdahalelere açık hale getirmektedir” yorumu da yapıldı. Kararda, “BİK'in yetkisinin sınırlarının öngörülemez biçimde geniş tutulduğu, itiraz usulünde belirsizlikler olduğu, itiraz ile sonuç alınma ihtimalinin bulunmadığı” kaydedildi.²⁰¹ Bu karar üzerine BİK Yönetim Kurulu ise, olağanüstü toplantısı ardından TBMM tarafından 195 sayılı BİK Teşkiline Dair Kanunun "Müeyyide" başlıklı 49. maddesinde değişiklik yapılana kadar Basın Ahlak Esasları kapsamındaki şikayetlerin toplantı gündemine alınmamasına karar verdiğini duyurdu. BİK'ten yapılan açıklamada²⁰², AYM'nin görüş değişikliği yönünde bir karar aldığı ifade edildi ve “AYM, TBMM'ye ilgili kanun maddesi hükmünün, kararda bahsi geçen dengeleme ölçütleri göz önüne alınarak yeniden düzenlenmesini önermektedir. Önemle belirtmek isteriz ki AYM kararında, kişilik haklarına saldırı mahiyetinde olan ve eleştiri sınırlarını aşan ve/veya kanunlarında yaptırma bağlanan suç kapsamında yer alan haberlerin yaptırma tabi tutulmasının hukuk devletinin bir gereği olduğu ifade edilmektedir. Kararda, basının niteliklerini artırma ve basının özellikle ekonomik özgürlüğünün tesisini sağlama gayesiyle kurulan bir kuruma müeyyide uygulama yetkisinin verilebileceği hükme bağlanmaktadır” denildi.²⁰³ İlaveten açıklamada, 2 Ocak 1961 tarih ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanunun, "Müeyyide" başlıklı 49. maddesinin, bugüne kadar hiç değişmediği, Genel Kurulun, söz konusu maddeye dayanarak 1961, 1964, 1994 ve 2022 yıllarında Basın Ahlak Esaslarını belirlediği hatırlatıldı. Açıklamada, “Hatta AYM'nin 2016/5653, 2016/73997 ve 2017/30597 başvuru numaralı kararlarında, anılan kanun hükmünün kanunilik ölçütünü karşıladığı açıkça vurgulanmıştır. Bu tespitin ardından Anayasa Mahkemesi, Basın Ahlak Esasları ile ilgili olarak

¹⁹⁸ <https://ilerihaber.org/icerik/aymden-kadınlar-icin-emsal-karar-143903>

¹⁹⁹ <https://t24.com.tr/haber/aym-den-basin-ilan-kurumu-nun-ilan-kesme-cezalarıyla-ilgili-pilot-karar-cezalandirma-aracina-donustu,1051777>

²⁰⁰

https://ankahaber.net/haber/detay/aymden_basin_ilan_kurumunun_gazetelere_ilan_kesme_cezalarina_pilot_karar_cezalandirma_aracina_donustu_98552

²⁰¹ <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/aymden-basin-ilan-kurumunun-resmi-ilan-ve-reklam-kesme-yetkisine-ornek-karar-1968112>

²⁰² <https://bik.gov.tr/kurumsal-haberler/kamuoyu-aciklamasi/>

²⁰³ <https://www.milliyet.com.tr/siyaset/aym-nin-ilan-kararina-bikten-aciklama-6805340>

kendisine yapılan başvuruları münferit olarak ele almış ve müeyyide kararının ölçülülük ilkesine uygun olup olmadığını esasen incelemiştir. Ancak bu son kararıyla AYM, 195 sayılı Kanunun 49. maddesinde yapısal bir sorun tespit ederek, önceki görüşünden ayrılmış ve anılan kanun hükmünün temel hak ve hürriyetlerin sınırlanmasında kanunilik unsurunu taşımadığı sonucuna varmıştır” denildi.²⁰⁴

²⁰⁴ <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/basin-ilan-kurumundan-aym-kararina-iliskin-aciklama/2658513>

Kısaltmalar

- AA:** Anadolu Ajansı
AB: Avrupa Birliği
ADD: Atatürkçü Düşünce Derneği
ADEF: Avrupa Demokratik Dersim Birlikleri Federasyonu
AEJ: Association of European Journalists (Avrupalı Gazeteciler Derneği)
AFP: Agence France Presse
AGİT: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
AI: Amnesty International veya Amnesty (Uluslararası Af Örgütü)
AİHM: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AİHS: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AKP: Adalet ve Kalkınma Partisi (Ak Parti)
AKPM: Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi
ANF: Fırat Haber Ajansı
AP: Associated Press
AVP: Avrupa Parlamentosu
ATGB: Avrupa Türk Gazeteciler Birliği
ATV: Aktif Televizyon/ Aktüel Televizyon
AÜ: Ankara Üniversitesi
AYM: Anayasa Mahkemesi
BBC: British Broadcasting Corporation
BDP: Barış ve Demokrasi Partisi
BİA: Bağımsız İletişim Ağı
BİK: Basın İlan Kurumu
BM: Birleşmiş Milletler
BMO: Bilgisayar Mühendisleri Odası
BSM: Bağımsız Sinema Merkezi
BTk: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
BYEGM: Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
CİSST: Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği
CHP: Cumhuriyet Halk Partisi
CKD: Cumhuriyet Kadın Derneği
CNN: Cable News Network (Kablolu Haber Ağı)
CPJ: Committee to Protect Journalists (Gazetecileri Koruma Komitesi)
ÇGD: Çağdaş Gazeteciler Derneği
ÇHD: Çağdaş Hukukçular Derneği
DBP: Demokratik Bölgeler Partisi
DEAŞ: Devlet'ül Irak ve's Şam
DEDEF: Dersim Dernekleri Federasyonu
DHA: Demirören Haber Ajansı (daha önce Doğan Haber Ajansı)
DHKP-C: Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi
DİHA: Dicle Haber Ajansı
DİSK: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
DJU: Deutscher Journalistenverband (Alman Gazeteciler Birliği)
DMD: Diplomasi Muhabirleri Derneği
DW: Deutsche Welle
EBU: The European Broadcasting Union (Avrupa Yayın Birliği)
ECOSOC: United Nations Economic and Social Council (Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi)
EFJ: European Federation of Journalists (Avrupa Gazeteciler Federasyonu)
EJ: European Journalists Association
EMD: Ekonomi Muhabirleri Derneği
EMEP: Emek Partisi
EMO: Elektrik Mühendisleri Odası
ESB: Erişim Sağlayıcıları Birliği
ESP: Ezilenlerin Sosyalist Partisi
ETHA: Etkin Haber Ajansı
FETÖ: Fetullahçı Terör Örgütü
FKF: Fikir Kulüpleri Federasyonu
FNST: Friedrich Naumann Foundation (Özgürlük için Friedrich Naumann Vakfı)
GC: Gazeteciler Cemiyeti (Ankara)
HAZİRAN: Birleşik Haziran Hareketi
HDK: Halkların Demokratik Kongresi
HDP: Halkların Demokratik Partisi
HKP: Halkın Kurtuluş Partisi
HRW: Human Rights Watch (İnsan Hakları İzleme Örgütü)
HSYK: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
IFJ: International Federation of Journalists (Uluslararası Gazeteciler Federasyonu)
ILO: International Labour Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)
İGC: İzmir Gazeteciler Cemiyeti
İHA: İhlas Haber Ajansı
İHD: İnsan Hakları Derneği
İHH: İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı
ITUC: International Trade Union Confederation (Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu)
İPI: International Press Institute (Uluslararası Basın Enstitüsü)
İŞİD: Irak ve Şam İslam Devleti
İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi
İSİG: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi
IWMF: International Women's Media Foundation (Uluslararası Kadınların Medya Vakfı)
KADEM: Kadın ve Demokrasi Derneği
KCK: Koma Civakên Kurdistan (Kürdistan Topluluklar Birliği)
KESK: Kamu Emekçileri Sendikası Konfederasyonu
KHK: Kanun Hükmünde Kararname
KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KRT: Kültür TV
KTGB: Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği
LGBTİ+: Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Transseksüel, İntersex
MA: Mezopotamya Ajansı
MLSA: Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği
MASAK: Mali Suçları Araştırma Kurulu
MAZLUMDER: Mazlumlar için Dayanışma Derneği
MEB: Milli Eğitim Bakanlığı
MKG: Milli Güvenlik Kurulu
MHP: Milliyetçi Hareket Partisi
MİT: Milli İstihbarat Teşkilatı
NATO: North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Anlaşma Örgütü)
NPC: National Press Club (Ulusal Basın Kulübü)
ODTÜ: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
OIS: Open Society Institute (Açık Toplum Enstitüsü)
ÖGC: Özgür Gazeteciler Cemiyeti
ÖGİ: Özgür Gazeteciler İnisyatifi
OHAL: Olağanüstü Hal
ÖDP: Özgürlük ve Dayanışma Partisi
ÖHP: Özgürlükçü Hukukçular Platformu
ÖİB: Özgürlük için Basın
ONO: Organization of News Ombudsmen and Standards Editors (Uluslararası Haber Ombudsmanları Örgütü)
PDY: Paralel Devlet Yapılanması
PEN: International Association of Poets, Playwrights, Editors, Essayists and Novelists (Uluslararası Yazarlar Birliği)
PKK: Partiya Karkerên Kurdistanê (Kürdistan İşçi Partisi)
PM: Parti Meclisi
PMD: Parlamento Muhabirleri Derneği
PSAKD: Pir Sultan Abdal Kültür Derneği
PYD: Partiya Yekîtiya Demokrat (Demokratik Birlik Partisi)
RSF: Reporters Without Borders (Sınır Tanımayan Gazeteciler)
RTÜK: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SCF: Stockholm Center for Freedom (Özgürlük için Stockholm Merkezi)
SEGBİS: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SODAP: Sosyalist Dayanışma Platformu
SP: Saadet Partisi
STK: Sivil Toplum Kuruluşu
TAZ: Die Tageszeitung
TBB: Türk Tabipleri Birliği
TBB: Türkiye Barolar Birliği
TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TDK: Türk Dil Kurumu
TEM: Terörle Mücadele
TGC: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti
TGK: Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu
TGRT: Türkiye Gazetesi Radyo Televizyonu
TGS: Türkiye Gazeteciler Sendikası
TKH: Türkiye Komünist Hareketi
TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
TİHV: Türkiye İnsan Hakları Vakfı
TİP: Türkiye İşçi Partisi
TJA: Teverga Jinen Azad (Özgür Kadın Hareketi)
TKP: Türkiye Komünist Partisi
TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TMSF: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TRT: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
TSK: Türk Silahlı Kuvvetleri
TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRGEV: Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı
TYB: Türkiye Yayıncılar Birliği
TYŞ: Türkiye Yazarlar Sendikası
UAÖ: Uluslararası Af Örgütü
UMED: Uluslararası Medya Enformasyon Derneği
UNESCO: BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNICEF: BM Çocuklara Yardım Fonu
USOM: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi
VP: Vatan Partisi
VPN: Virtual Private Network (Sosyal Özel Ağ)
YARSAV: Yargıçlar ve Savcılar Birliği
YSK: Yüksek Seçim Kurulu
YÖK: Yükseköğretim Kurulu
YPG: Yekîneyên Parastina Gel (Halk Koruma Birlikleri)